VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL SUDBURY 1

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 30 — Vol. L vuosikerta — Sudbury, Ont. — Torstai, maalisk. 10 p. 1966 — Thursday, March 10, 1966

Muutoksia vaaditaan Ont. työsuhdelakiin

On osoittautunut, että kunnallistyöläiset ovat ehkä vailla työsuhdelain turvaa

Toronto. — Ontarion hallitus on ryhtynyt tutkimaan ehdotusta jotta peruutettaisiin Ontarion työsuhdelain se kohta, minkä perusteella kunnallishallinnot voivat päättää jotta niiden alaisuudessa työskentelevät työläiset eivät ole työsuhdelain turvan alaisia.

Kysymyksessä on lähellä Sudburya sijaitsevan Chelmsfordin ja alueen yhteiskoulun 14 työläistä, jotka ryhtyivät lakkoon viime viikolla.

Koululautakunta otti esille kysymyksessä olevan lain kohdan sen jälkeen kun 11 koulun huoltotyöläistä ja kolme konttoristia oli anonut työsuhdelautakunnalta oikeutta tulla edustetuksi työehtoasioissa Canadian Union of Public Employeesin kautta.

"Tällä toimenpiteellään koululautakunta vapautti itsensä siitä, että sen olisi työsuhdelain mukaan neuvoteltava työsuhteista työläistensä kanssa.

Ontarion työsuhdelaissa sanotaan, että kunta voi julistaa jotta työsuhdelaki ei ole sitä sitova mikäli on kysymyksessä sen suhteet työläisiinsä.

Työsuhdelain mainitun kohdan peruuttamista pyydettiin jo viime kuussa kun Canadian Union of Public Employees esitti tiivistelmänsä asian johdosta pääministeri John Robartsille ja hänen johtamansa hallituksen jäsenille.

Maakunnan työministeriön virkailijat ovat myös sitä mieltä, että tämä kohta työsuhdelaista tulisi peruuttaa.

On esitetty myös useita ehdotuksia muutoksiksi työsuhdelakiin, mutta hallituksen taholta ei ole vielä ilmaistu mitään lupausta, että niiden johdosta ryhdyttäisiin mihinkään toimenpiteisiin tämän istuntokauden aikana.

Ottawalainen Canadian Union of Public Employeesin kansallinen presidentti Stanley Little sanoi tapauksen kuultuaan, että Chelmsfordin koululautakunta "oli kieltänyt näiltä työläisiltä normaaliset mahdollisuutensa päästä rauhanomaisiin suhteisiin lain mukaan".

Hän selosti edelleen, että asian näin ollessa nämä työläiset ovat pakoitettuja lakkoutumaan ennenkuin he saavat tilaisuuden liittyä valitsemaansa unioon, "jota toisten työläisten ei ole ollut pakko tehdä tässä maakunnassa sitten v. 1940".

Teamsters-union jäseniä mielenosoitusvahdissa lainlaatijakuntatalolla

Toronto. — Yli 300 International Brotherhood of Teamstersin ja useiden muiden unioiden jäseniä osallistui tiistaina mielenosoitusvahtiin Ontarion lainlaatijakuntatalon edustalla.

Kolme tuntia kestäneen rauhallisen mielenosoituksen jälkeen he saivat kuulla kannatusta ilmaisevia lausuntoja opposition johtaja Andrew Thompsonilta ja lainlaatijakunnan uusdemokraattiselta jäseneltä Kenneth Brydeniltä sekä varovaisen lupauksen itse työministeri Leslie Rowntreelta, joka sanoi, että hän yrittää auttaa työehtoriidan selvittämisessä Teamsters-union ja 55 ontariolaisen kuorma-autotransporttifirman välillä.

Mielenosoitusvahdit marssivat lainlaatijakuntatalon p a r k kaustontin miltei koko mitalta Queens Parkissa.

Union virkailijat sanovat, että lähes 700 ihmistä osallistui mielenosoitukseen. Poliisilaitoksen taholta ilmoitettiin, että mielenosoitusvahtiin ei osallistunut minään aikana enemmän kuin 300 henkilöä.

L a i n laatijakuntatalon portailla oli mielenosoituksen aikaan 16 Toronton kaupungin ja maakuntapoliisia, mutta mitään häiriöitä ei tapahtunut.

Mielenosoitukseen osallistuneet marssijat pysähtyivät aina silloin kun autoilijat tai jalankulkijat halusivat mennä heidän linjansa läpi päästäkseen rakennukseen tai sieltä pois. Vahtiin osallistuneet henkilöt jakoivat lentolehtisiä, joissa vaadittiin, että Ontarion maakuntahallitus ryhtyisi toimenpiteisiin, joiden seuraukseni olisi 40-tuntinen työviikko kaikkialla Ontariossa, että estettäisiin kunnalliset lainvalvojat käyttämästä väkivaltaisuuksia rauhallisia lakkovahteja vastaan ja syytettiin, että jotkut kuorma-autojen omistajat olivat päässeet läpi lakkovahtilinjojen varastokeskuksilla siten, että he olivat siirtäneet kuorma-autojen omistuksen toisiin nimiin maksamatta Ontarion myyntiveroa.

Mielenosoittajien puhemiehet tapasivat uusdemokraattien johtajan Donald C. MacDonaldin hänen toimistossaan. Työministeri Rowntree lähti hallituksen istunnosta puhuakseen lainlaatijakuntatalon rappusilta mielenosoittajille kovaäänisen avulla. Hän sanoi, että kuorma-autoajurien ja heidän työnantajiensa välinen kiista on ratkaistava ja tulee ratkaistuksi mutta hallituksella ei ole mitään oikeutta pakoittaa osapuolet hyväksymään sellaisia ratkaisuja jotka ovat heille epämieluisia.

Mielenosoittajille ainettujen lausuntojen joukossa oli uusdemokraattisen Kenneth Brydenin, joka sanoi että työsuhdelaki on laadittu työnantajia shosivaksi "sillä meillä on hallitts, joka oleellisesti edustaa työnantajia".

Toronton ja alueen työväenneuvoston (Toronto and District Labor Council — CLC) varapresidentti Murray Tate vakuutti mielenosoittajille, että koko työväenliike oli kannattamassa lakkolaisia. "Olemme teidän kanssanne, ette ole yksin", sanoi hän.

Australia kolminkertaistuttaa Vietnamissa olevat asejoukkonsa

Sydney. — Australian kolminkertaistuttaa Vietnamissa olevat asevoimansa ensi kesäkuussa — 1,500:sta 4,500:aan, ilmoitti pääministeri Harold Holt tiistaina. Täten Australian asejoukkoja tulee olemaan enemmän Vietnamissa kuin heitä oli aikaisemmin Koreassa.

Näiden uusien joukkojen osana tulee olemaan viime vuonna asepalveluun pakko-otettuja nuoria miehiä. Australialaiset tulevat toimimaan australialaisen komennuksen alaisena ja niiden käytettäväksi on suunniteltu helikoptereita, tykistöä sekä pioneeri- ja varusjoukkoja.

Suunnitelmat edellyttävät, että noin 200 miestä käsittävä viidakkotaisteluihin aikaisemmin Malesiassa osallistunut laskuvarjosotilaiden joukko osallistuu australialaisten operatioihin.

Berliinin passisopimus kevääksi

Berliini. — Uusi passisopimus, joka oikeuttaa länsiberliniläiset vierailemaan sukulaistensa luona Itä-Berliinissä, allekirjoitettiin Berliinissä maanantaina. Sopimus on neljäs sitten joulun 1963.

Itäsaksalaisten ja länsiberliiniläisten virkailijoiden maanantaina allekirjoittama uusi sopimus koskee pääsiäisenä ja helluntaina tapahtuvia sukulaisvierailuja sekä sallii kiireellisissä perheasioissa tapahtuvat käynnit Itä-Berliinissä kesäkuun loppuun saakka.

Pääsiäis- ja helluntaivierailuihin tarvittavia matkalupia myönnetään Länsi-Berliinissä 28 maaliskuuta ja 2. huhtikuuta välisenä aikana, ilmoitti Itä-Saksan pääministerin kanslia. Vierailuajankohdat ovat 7—20. huhtikuuta ja 23. toukokuuta — 5 kesäkuuta.

Yli puolen miljoonan länsiberliiniläisen uskotaan viettävän pääsiäisen ja helluntai sukulaistensa luona Itä-Berliinissä.

Oikeusministeri Cardin luopui eroaikeistaan Spencer-jutun johdosta

Ottawa. — Liittohallituksen oikeusministeri Lucien Cardin ilmoitti eilen, että hän on luopunut aikeistaan erota toimestaan sen johdosta, että häntä oli arvosteltu Spencer-tapauksen johdosta. Viimeksimainittu erotettiin postihallinnon palveluksesta Vancouverissa ja häneltä kiellettiin valtion eläke sen jälkeen kun todistamattomasti väitettiin, että hän oli vakoillut Neuvostoliiton hyväksi.

Liberaalisten parlamenttijäsenien kokouksessa annettiin pääministeri Pearsonille täydellinen luottamuslause sen johdosta, että hän oli muuttanut aikaisemman päätöksensä, minkä mukaisesti hän olisi määrännyt toimitettavaksi tutkimus George Victor Spencerin tapauksen johdosta. Hän ilmoitti maanantaina, että oli asetettu julkinen tutkimus turvallisuusasioihin, jotka ovat oikeusministeriön valvonnanalaisuudessa.

Uutistiedotuksissa kerrotaan, että mr. Cardin oli jo kirjoittanut eroanomuksensa pääministeri Pearsonille, mutta sitä ei jätetty.

Itse Cardin sanoi puolueen parlamenttijäsenien kokouksessa eilen, että koska pääministeri ei ollut avannut hänen eroanomuskirjettään niin hänellä oli siten ollut aikaa ajatella tarkemmin asiaa ja tehdä uusi päätös sen suhteen. Hän lisäsi, että vaikuttamassa hänen päätöksensä tekoon — oikeusministeriksi jäämiseksi — oli se, että jos hän olisi eronnut, niin se olisi aikaansaanut sen, että myös muita ministereitä olisi eronnut ja siten olisi aikaansaatu sekasortoa liberaalipuolueessa ja hallituksessa.

Windsorin rakennustyöläisille $1.35 palkankorotus

Windsor. — Viikon alussa päättyi kuusi viikkoa täällä kestänyt rakennustyöläisten lakko ja 4,000 rakennustyöläistä palasi töihinsä sen jälkeen kun 600 sähkö-, putkitustyöläistä ja peltiseppää äänesti suhteessa 10-1 töihin palaamisen puolesta kun heille luvattiin 40 kuukauden kestävän työehtosopimuksen kuluessa $1.35 tuntia kohti enemmän palkankorotuksina ja luontaiseduina. Mainitut työläiset ryhtyivät lakkoon tammikuun 24 päivänä vaatien uutta ja parempaa työehtosopimusta.

Sähkö-, putkitustyöläisten ja peltiseppien ryhtyessä lakkoon rakennusurakoitsijat sulkivat työmaita siinä määrin, että 4,000 työläistä joutui työttömäksi.

Putkityöläiset, peltisepät ja sähkötyöläiset ansaitsevat $3,35—$3.43 tunnissa ennen lakon alkamista. Uuden sopimuksen mukaisesti heidän palkkojaan korotetaan viipymättä 30 sentillä tunnissa, jälleen 30 sentillä heinäk. 1 pnä, kahdesti 20 sentillä tuntia kohden v. 1967 ja 20 ja 15 sentillä v. 1968.

Yhdysvaltalaisten suurin pommitus Pohjois-Vietnamissa

Saigon. — Yhdysvaltalaiset pommittajalentokoneet suorittivat tiistaina Vietnamin sodan laajakantoisimman hyökkäyksensä Pohjois-Vietnamin alueelle. 24 tunnin kuluessa suoritettiin satoja yksityisiä hyökkäyksiä, ilmoitti eräs yhdysvaltalainen puhemies. Hän sanoi, että näissä hyökkäyksissä oli menetetty neljä yhdysvaltalaista lentokonetta.

Yhdysvaltalaisten lentokoneiden ohjaajat ilmoittivat, että he olivat pommittaneet pohjoisvietnamilaista kohdetta, missä oli lähetetty ilmatorjuntaraketteja yhdysvaltalaisia lentokoneita vastaan. Tukikohta sijaitsee noin 80 mailia etelään Hanoista. Lisäksi yhdysvaltalaiset olivat pommittaneet Pohjois-Vietnamin pääkaupungista 130 mailia länteen sijaitsevan Son Lan öljyvarastoa, minkä palosta nousi savupilviä 4,000 jalan korkeuteen.

Luonaiseen Hanoista Yhdysvaltain ilmavoimien ja laivaston lentäjät pommittivat myös rautateitä, lauttalaivoja ja siltoja, sanottiin tiedotuksessa.

Yhdysvaltain merijalkaväen ja Etelä-Vietnamin asejoukkojen taholta ilmoitettiin samalla, että kolme päivää kestäneiden taistelujen jälkeen oli hävitetty pohjoisvietnamilainen rykmentti Quang Ngain maakunnassa 330 mailia koilliseen Saigonista.

Saigonissa annettujen tietojen mukaan 634 pohjoisvietnamilaista sotilasta oli kuollut tiistaisissa taisteluissa, näistä 360 Yhdysvaltain merijalkaväen toiminnan ansiosta ja 274 Saigonin hallituksen joukkojen aikaansaamana.

Liberaalit vihjaavat valtiovakuutuksen kannattamista

Toronto. — Ontarion liberaaliset lainlaatijakunnan jäsenet vihjasivat tällä viikolla, että he voivat olla valmiita kannattamaan ajatusta jotta autovakuutus järjestettäisiin hallituksen toimesta siinä tapauksessa, että itsenäisesti omistetut autovakuutusyhtiöt eivät ole kykeneviä kantamaan sellaista taakkaa.

Lainlaatijakunnan liberaalisten jäsenien kokouksessa ilmaistiin se mielipide, että hallituksen tulisi olla valmis valvomaan vakuutusmaksujen suuruutta ja huolehtimaan siitä missä tapauksissa vakuutuksia voitaisiin peruuttaa.

Eräs puolueen puhemies sanoi, että tällöin oli menty pitemmälle kuin koskaan aikaisemmin puolueen taholta näiden asioiden käsittelyssä ja esittäessä sitä, että hallituksen toimesta järjestettäisiin nämä vakuutukset.

Liberaalien lausunnossa sanottiin, ettei vakuutusyhtiöillä tulisi olla oikeutta korottaa vakuutuksien hintaa saamatta ensin lupaa Ontarion vakuutusviranomaisilta.

"Noin 30 vuotta voimassa olleen Ontarion vakuutuslain mukaan hallituksella olisi oikeus määritellä vakuutusmaksut, mutta sitä lakia ei ole koskaan pantu täytäntöön. Se tulisi julistaa voimaan viipymättä", sanottiin liberaalien lausunnossa.

YKn kuluvalle vuosikymmenelle hyväksymässä ohjelmassa edellytetään kehitysmaiden kansantulon nousua vuosittain 5% :lla. Tavoite oli varsin vaatimaton — 50-luvulla saavuttivat kehitysmaat keskimäärin 4.4% nousun.

Canadalainen kiinalaisasiaintuntija Vietnamissa

Ottawa. — Täällä saatiin tietää tiistaina, että canadalainen kiinalaisasiaintuntija veteraani Chester Ronning on salaisella matkalla Vietnamiin.

Ulkoministeriön Paul Martinilta kysyttiin parlamentin alahuoneessa josko on mitään perää tiedotuksessa, jotta Ronning oli Saigonissa. Hän viipymättä vastasi että hän mieluummin hyväksyisi sen, että kysymykseen ei vaadittaisi vastausta juuri sillä hetkellä.

Muut ulkoministeriön virkailijat olivat yhtä haluttomia vastaamaan kysymykseen, mutta he eivät kuitenkaan kieltäneet, etteikö mr. Ronningia olisi nähty Saigonissa.

Mr. Ronning, joka siirtyi eläkkeelle diplomaattisen korpuksen palveluksesta 71 vuoden ikäisenä viime vuonna, on syntynyt Kiinassa ja suorittanut koulunkäyntinsä siellä. Hän puhuu joustavasti kiinankieltä ja palveli Canadan ensimmäisenä sihteerinä Chungkingissa v. 1945, jolloin Tshiang Kai-shekin hallituksen päämaja sijaitsi siellä.

Tiistaina täällä liikkui huhuja siitä, että Ronning oli matkalla ehkä Pekingiin tai Hanoihin Canadan hallituksen edustajana.

Canadan hallituksen ilmoitetaan pyrkivän rauhan saavuttamiseen kansainvälisen valvontakomission — Puola, Canada ja Intia — kautta siinä toivossa, että komissio voisi saada v. 1954 Geneven rauhankonferenssin uudelleen kokoontumaan ja keskustelemaan rauhan saavuttamisesta Vietnamissa.

Mr. Ronning osallistui Canadan yhtenä edustajana v. 1954 Geneven rauhankonferenssiin, missä nimitettiin Vietnamin rauhanvalvontakomissio.

Hän johti myös Canadan edustajistoa vv. 1961—62 Geneven rauhankonferenssissa, missä keskusteltiin rauhan saavuttamisesta Laosissa.

Canada hyväksynee omat sääntönsä yhdysvaltalaisille alayhtiöille

Ottawa. — Kirjeenvaihtajat täällä kertovat, että Canadan hallitus suunnittelee omia ohjesääntöjään, joiden mukaisesti yhdysvaltalaisten Canadassa toimivien alayhtiöiden olisi käyttäydyttävä, tehden selväksi, että näiden alayhtiöiden olisi ylenkatsottava ne ohjeet, jotka esitettiin Yhdysvaltain presidentti Lyndon B. Johnsonin toimesta viime joulukuussa.

Canadan hallituksen suunnitelmana sanotaan olevan se, että näillä uusilla ohjesäännöillä vahvistettaisiin se mistä sovittiin Washingtonissa viime viikonvaihteessa pidetyssä Canadan ja Yhdysvaltain välisessä talousasioita käsittelevässä neuvonpidossa.

Canadan finanssi- ja kauppaministeriön laatimassa ohjesäännöissä vaaditaan, että Canadassa toimivien yhdysvaltalaisten alayhtiöiden on jatkettava normaalisia kauppamenetelmiään.

Tämä merkitsee sitä, että yhdysvaltalaisilta alayhtiöiltä vaadittaisiin jotta ne ylenkatsoisivat presidentti Johnsonin ohjesäännöt, joiden mukaisesti Canadassa toimivien yhdysvaltalaisten alayhtiöiden olisi suoritettava ostoksensa Yhdysvalloissa ja palautettava huomattava osa voitoistaan Yhdysvaltoihin.

Hallituksen kannanotto tulee olemaan se, minkä ulkoministeri Paul Martin esitti viikon alussa antaessaan alahuoneelle raporttinsa siitä mitä oli tapahtunut Washingtonissa.

Canadalaiset ohjesäännöt, joita ryhdyttiin laatimaan pian sen jälkeen kun presidentti Johnson esitti omat ohjesääntönsä yhdysvaltalaisille Canadassa toimiville alayhtiöille, esitetään piakkoin pienemmille ja keskikokoisille Canadassa toimiville alayhtiöille.

Kauppaministeri Robert Winters määritteli viime kuussa ohjesäännöt suuremmille yhdysvaltalaisille alayhtiöille. Näissä vaaditaan, että silloin kun Canadassa toimivat alayhtiöt ovat kykeneviä ostamaan tarvikkeita Canadassa samalla hinnalla kuin ne saisivat niitä Yhdysvalloista, niin niiden tulisi ostaa niitä Canadassa. Yhdysvaltalaisten alayhtiöiden tulisi pyrkiä canadalaisten viranomaisten mielen mukaan lisäämään Canadassa valmistettujen tuotteiden ulkomaille vientiä.

Tämän lisäksi Canadassa toimivien alayhtiöiden tulisi pyrkiä suurempaan investointiin Canadassa sen sijaan, että ne lähettäisivät voittotulojaan toiselle puolelle rajaa.

YHDYSVALLOISSA ENNUSTETAAN VEHNÄYLIJÄÄMÄN VÄHENTYMISTÄ

Washington. — Yhdysvaltain maatalousministeriö on ennustanut, että kulumassa olevan satovuoden (päättyy kesäkuun 30 pnä) jää yhdysvaltain vehnävarastoihin vähemmän kuin 600,000,000 bushelia, eli vähemmän kuin minään 12 aikaisemman satovuoden päättyessä.

Virkailijat ilmoittivat, että tämä johtuu siitä, että Intialle on toimitettu huomattavassa määrässä vehnää, ulkomaanviennit yleensä ovat lisääntyneet ja samoin kotimainen kysyntä, minkä lisäksi tämän vuoden sato on kaikkien ennustuksien mukaisesti vähäisempi kuin aikaisempien.

Ulkomaalaisen ja kotimaisen kysynnän odotetaan nousevan 1.4 miljardiin busheliin vähentäen ylijäämän ehkä niinkin paljon kuin 225 miljoonalla bushelilla siitä 818,000,000 bushelista, joka merkittiin viime satovuoden päättyessä ylijäämäksi.

Tammikuun 1 päivänä tänä vuonna ilmoitettiin varastoissa olleen 1.33 miljardia bushelia, eli 8 prosenttia vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Lisäksi viime vuoden viimeisen kuukauden loppuun mennessä oli myyty ulkomaille 530,000,000 bushelia eli 100,000,000 bushelia enemmän kuin vastaavana aikana edellisenä vuonna.

Yhdysvaltain maatalousministeriön raportissa huomioidaan, että sosialistiset maat ovat ostaneet ulkomailta noin kolmannen osan siitä vehnästä, mikä ostettiin ulkomailta viime vuonna.

Yhdysvaltain vehnäkauppojen laajuus kuvastuu myös siitä, että ennustettu 600,000,000 bushelin ylijäämä on vain vähän suurempi kuin Canadan vehnän ylijäämä — 515,000,000 bushelia viime elokuussa.

VIIME TIEDOT

Pariisi. — Ranskan hallitus ilmoitti eilen, että se ei näe mahdolliseksi vaikuttavan reformin saavuttamista NATO-liitossa ja että tästä syystä se on päättänyt ryhtyä yksipuolisiin toimenpiteisiin, sellaisiin kuin se katsoo tarpeelliseksi oman alueensa täysivaltaisuuden uudelleen takaamiseksi.

Ottawa. — Yli kuukauden kestäneiden keskustelujen jälkeen liittoparlamentin alahuone myönsi eilen hallitukselle siinä määrin varoja, että se voi olla varma valtion toimenhaltijain palkkojen maksamisesta. Hallituksen käyttövarat ovat olleet jokseenkin vähissä ja jo viime viikon maanantaina päättyi aika, mihin mennessä hallitus oli oikeutettu maksamaan laskuja ja palkkoja. Vain joidenkin vältettävissä olevien laskujen maksamatta jättämisen kautta hallitus on siitä lähtien onnistunut selviytymään rahapulastaan.

Ottawa. — David Lewis (uusdemokraatti, York South) esitti eilen parlamentin alahuoneelle ensimmäistä lukemista varten muutosehdotuksen Canadan valtion toimenhaltijoita koskevaan lakiin. Hänen ehdotuksensa mukaan suotaisiin lain 50. kohdan perusteella toimesta erotetulle valtion toimenhaltijalle mahdollisuus saada asia uudelleen ja täydellisesti tutkituksi puolueettomassa elimessä.

Yhdysvalloissakin suunnitellaan 12 mailin kalastusaluevesirajaa

Washington. — Kansanedustaja Hastings Keith (rep. Mass.) on esittänyt ehdotuksen laiksi, minkä mukaisesti varmistettaisiin yhdysvaltalaisille kalastajille yksinoikeus kalastaa vähintään 12 mailin etäisyydessä maan rannikosta.

(Canadalaiselta taholta on aikaisemmin esitetty samansuntaisia ajatuksia — canadalaisia kalastajia koskevana — mutta mitään varmaa päätöstä ei ole vielä tehty).

Vielä tähän mennessä Yhdysvallat ei ole ehdottomasti vaatinut jotta sillä olisi määräysvalta tässä suhteessa yli 3 mailin rajan.

"Kahdentoista mailin raja on kehittänyt elämän todellisuudeksi", sanoi mr Keith edustajakamarille. "Yhdeksästäkymmenestäkahdesta merenrantamaasta olemme mahdollisesti vain yksi niistä kymmenestä, jotka vaativat valvontaoikeuksia rannoistamme . . . Loukkaamme vain itseämme jos emme vastaa valvontaoikeuksia näiden rajojen yli."

Hän tähdensi, että hänen esittämänsä ehdotus laiksi voisi auttaa Yhdysvaltain rannikkokalastusresurssien säilyttämisessä ja suojelemisessa.

Britannian rahaministeri James Callaghan menossa alahuoneen istuntoon, missä hän tiedoitti, että Britannian rahajärjestelmä muutetaan desimaali- (kymmennys-) pohjalle v. 1971.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75	USA:ssa	1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
3 kk. 2.75	Suomessa:	1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Erottakoon koko höskästä

Puolustusministeri Paul Hellyer sanoi viime viikolla Ottawassa, että liittohallitus tutkii uudelleen NATO-liiton järjestörakennetta.

Puhuessaan Canadian Clubin kokouksessa mr. Hellyer sanoi, että NATOn järjestörakenteeseen on "hyväksyttävä suuria muutoksia" jos mielitään siitä saada mitään hyötyä seuraavan vuosikymmenen tai kahdenkymmenen vuoden aikana. Hän sanoi, että NATO on tullut ylimmältä hallintoportaalta liian raskaaksi, jne.

Tällaiset lausunnot NATO:n reformi- ja uudistamistarpeista eivät suinkaan ole uusia. Niitä on kuultu monesti aikaisemminkin. Palautettakoon vain mieleemme, että nykyinen pääministeri Lester B. Pearson oli yksi niistä "kolmesta viisaasta", jotka muutama vuosi sitten asiaa tutkittuaan ehdottivat, että NATO-liitto ei vastaa tarkoitustaan ellei se kiinnitä enemmän huomiota taloudellisiin ja sosiaalisiin ongelmiin ja vähemmän huomiota sotilaallisiin kysymyksiin. Näiden "viisaitten miesten" ehdotuksesta huolimatta NATO on kuitenkin pysynyt entisellään ja muodostunut entistä enemmän Yhdysvaltain sotilasjohdon välikappaleeksi. Mutta pääministeri Pearson puhuu vieläkin niistä "viisaiden miesten" toivomuksista, joita ei ole NATO-johdossa otettu lainkaan huomioon. Kommentoidessaan Ranskan presidentti de Gaullen äskettäisistä edesottamisista pääministeri Pearson sanoi uskovansa, että NATO-liitto ei ole hajoamassa. Hän sanoi otaksuvansa että NATOa voidaan jopa lujittaa, jos kiinnitetään sotilaallisten kysymysten lisäksi enemmän huomiota poliittisiin ja taloudellisiin kysymyksiin?

MISTÄ ON KYSYMYS?

Nykyinen keskustelu NATOn tulevaisuudesta perustuu siihen tosiasiaan, että tämä 18 vuotta sitten allekirjoitettu sotilaallinen liitto päättyy huhtikuussa 1969. Siihen mennessä on jäsenvaltojen päätettävä, mitä pitäisi asian suhteen tehdä: romuttaako koko sotilaallinen liitto, vai jatkaako sitä. Merkillepantavaa myös on että monet jäsenmaiden hallitukset ovat jo vetäneet hyvin tärkeitä johtopäätöksiä tästä sotaliitosta. Toisaalta voidaan pitää melko varmana, että NATO-liiton jatkamista vaativat piirit tulevat Paul Hellyerin lailla pitämään kauniita puheita siitä, että NATO:n järjestörakennetta on "uusittava", vaikka he hyvin tietävät, että nämä puheet kaikuvat kuuroille korville aivan samoin kuin tapahtui "viisasten miesten" esityksillekin.

Erikoishuomio kiintyy tässä yhteydessä Ranskan hallituksen asenteeseen. Presidentti Charles de Gaulle on ilmeisesti sitä mieltä, että kenenkään ei kannata surra sitä, jos NATO-liitto kuolee omaan mahdottomuuteensa. de Gaulle sanoi jokin aika sitten sanomalehtien vastaanottotilaisuudessa, että NATO ei vastaa nykytilanteen vaatimuksia, ja että Ranska aikoo "asteettain" vetää joukkonsa pois sen palveluksesta. Korostaakseen hallituksensa asenteen käytännöllistä merkitystä, kenraali de Gaulle sanoi, että huhtikuusta alkaen 1969 kaikkien Ranskassa olevien ulkomaalaisten sotavoimien täytyy tulla välittömästi Ranskan komentoon ja kontrolliin.

Olisi väärin meidän mielestämme vetää sellainen johtopäätös, että esimerkiksi puolustusministeri Hellyerin puheet NATO:n järjestörakenteen uusintatarpeista olisivat pelkkää "kuumaa ilmaa". Päinvastoin voidaan todeta, kuten ylempänä on osoitettu, että itse pääministeri Pearson on ilmaissut moneen kertaan tyytymättömyytensä siitä kun NATOsta on tullut "pelkkä sotilaallinen liitto". Ulkoministeri Paul Martin, joka on nyt vuorollaan NATO-liiton puheenjohtaja ja jota ei voida missään mielessä leimata "jenkkivastaiseksi", esitti hallituksensa arvostelevan kannan NATOsta syysk. 15 pnä 1964 seuraavasti:

"Emmekö voisi käyttää hyväksi meidän nykyistä koneistoamme saadaksemme (NATO) liiton sotilaallisessa johdossa paremman jaon, erikoisesti päällystörakenteessa, strategisessa suunnittelussa ja maalien määrittelyssä sekä tuotannon jakamisessa?"

Vika tällaisessa järkeilyssä on vain siinä ,että kun "annetaan pikkusormi paholaiselle, niin se vie lopulta koko käden". Toisin sanoen, tällaisten hurskaitten toivomusten valossa mahdollisesti tehtävä NATO-liiton jatkosopimus johtaisi siihen, että kymmenen vuoden päästä saataisiin ihmetellä samalla tavalla kuin ihmettelee pääministeri Pearson nyt, miksi NATO on edelleen "yksinomaan sotilaallinen liitto" ja yksinomaan jenkkikenraalien komennuksen alaisena.

Kaikki kokemukset ja nyt vallitseva tilanne puhuvat siis voimakkaasti sen puolesta, että minkäänlaiset "järjestölliset" uudistukset eivät tässä riitä. Parempi olisi muuttaa koko NATO-liitto tai jos sitä sotilaallista liittoa jatketaan, silloin pitäisi etukäteen ilmoittaa, että Canada ei siihen enää liity.

"Voitto" on siis tavoitteena

Hitlerin Saksan kehittämän "suuren valheen" taktiikkaan turvautuneet jenkki-imperialistit vakuuttavat vaikka oman äitinsä taivasosuuden hinnalla, että heidän tarkoituksenaan ei ole mikään muu kuin Etelä-Vietnamin väestön "turvaaminen kommunistihyökkäystä vastaan". Itse presidentti Johnson on esittänyt tämän selityksen seuraavin sanoin: "Meidän tarkoituksenamme ... on estää Etelä-Vietnamin valloitus Pohjois-Vietnamin toimesta".

Tosiasia on tietenkin tämä tarua kummempi. Kaikki poliittisista tarkoituksista "uloskasvaneet" tietävät, että Yhdysvallat pyrkii Vietnamissa "sotilaalliseen voittoon", ja että tämän "voiton" perimmäisenä tarkoituksena on se, että jenkit saisivat Vietnamista sotilaallisen tukikohdan Kiinaa vastaan.

Todistusiako?

Vietnamin sota 25 suuryhtiön 'lypsylehmänä'

Kun presidentti Johnson tammi-helmikuun vaihteessa teki päätöksen Pohjois-Vietnamiin kohdistuvien pommitusten aloittamisesta uudelleen, heilahtivat New Yorkin pörssissä sotateollisuuden osakkeiden arvot heti ylös. Tämä osoitti, miltä taholta löydetään Vietnamin sodan puolustajat ja sodasta hyötyvät piirit. Yhdysvaltain budjetissa käytetään sotilasmenoihin noin 60 miljardia dollaria vuodessa eli noin puolet budjettimenojen k o k o naismäärästä. Vietnamin sodan "erikoisia" menoja on tulevassa talousarviossa 10.5 miljardia dollaria. Nämä miljardit menevät pääasiassa 20—25 suurimmalle sotatarviketehtaalle, joiden osalle esimerkiksi budjettivuonna 1963—64 tuli noin 53 prosenttia kaikista sotatarviketilauksista.

Näiden suuryhtymien joukossa ovat sellaiset firmat kuin Lockheed Aircraft Corp., Boeing-yhtymä, McDonnell Aircraft Corp., North American Aviation Inc., General Dynamics Corp., General Electric Co. ym.

TILAUKSIA TYKEISTÄ KENKIIN

Vietnamin sodan laajeneminen ei ole vaikuttanut vain suuryhtymien tuotantoon, vaan osansa siitä ovat saaneet pienemmätkin alan yritykset. Niinpä texasilainen helikoptereita valmistava Bellin tehdas laajentaa tuotantoaan jatkuvasti sen jälkeen kun USAn sotministeriön käsityksen mukaan sen valmistama Irokeesi-helikopteri on osoittautunut parhaaksi kulkuvälineeksi Vietnamissa. Vuoden 1964 joulukuussa tehtyä 720 helikopterin tilausta on seurannut samansuuruinen tilaus viime vuonna.

Kulta-aikaansa elävät myös ammustehtaat joista tärkeimpinä valmistajina mainitaan mm. Chamberlain Corp. Pennsylvaniasta sekä Remington-yhtymä. American Machine and Foundry-yhtymä on saanut äskettäin 17 miljoonan dollarin ammustilauksen. Osansa tilauksista saavat myös yhteys- ja radiolaitteita valmistavat tehtaat sekä armeijan vaatetuksesta huolehtivat yhtymät. Niinpä alun perin tshekkiläinen Batan kenkätehdas Marylandissa täyttää parhaillaan 225 000 erikoiskenkäparin tilausta.

Hyökkäysvaunutilauksista hyötyvät suuret autokonsernit. Niinpä M-60-hyökkäysvaunua valmistaa Chrysler-yhtymä ja Ford puolestaan tuottaa erikoisia kevyitä sotilasautoja. General Motors on puolestaan solminut 116 miljoonan dollarin sopimuksen telaketjuilla kulkevien tykkien sekä panssariautojen valmistamisesta. Kaiser-yhtymän viime vuoden 9 ensimmäisenä kuukautena valmistamista autoista puolet tuli hallituksen tilausten tilille.

"TAVALLISTEN ASEIDEN" KURSSIT NOUSUSSA

Vietnamin sota on saanut aikaan eräitä muutoksia Yhdysvaltain sotatilauksissa. Aikaisemmin sotaministeriö oli pääasiassa kiinnostunut suurten ohjusjärjestelmien rakentamisesta, kun sen sijaan ns. tavallisten aseiden tilaukset jäivät taka-alalle. Nyt on tilanne muuttunut ja juuri tavallisten aseiden tilaukset ovat lisääntyneet.

Viime vuoden toukokuussa sai puolustusministeriö 700 miljoonan dollarin lisämäärärahan Vietnamin sotaa varten. Asiantuntevan lehdistön tietojen mukaan 274 miljoonaa dollaria tästä meni ammustilauksiin, 180 miljoonaa dollaria lentokoneiden rakentamiseen ja sotilaalliseen rakennustoimintaan 100 miljoonaa dollaria.

VALTION TAKUU SIJOITUKSILLE VIETNAMIIN

Amerikkalaisilla suuryhtymillä on myös toinen keino hyötyä Vietnamin sodasta, nimittäin tuotantolaitosten perustaminen Etelä-Vietnamiin. Tällöin ne käyttävät hyväkseen Yhdysvaltain Etelä-Vietnamille antamaa "taloudellista apua". Business Week-lehti kertoi viime vuoden kesäkuussa, että miltä tahansa tuotannon alalta saavat amerikkalaiset monopolit Etelä-Vietnamissa 20—30 prosentin voiton. Lisäksi näillä tuotantolaitoksilla on valtion takuu, sillä hallitus on virallisesti ilmoittanut, että amerikkalaiset yrittäjät eivät joudu "kärsimään sodan, vallankumouksen, kansalaissodan, takavarikoinnin tai valuuttamuutosten aiheu tamista tappioista".

Kolme suurta öljy-yhtiötä, Standard Oil, Caltex ja Shell eivät ole kuitenkaan tyytyneet saamiinsa voittoihin, vaan käyvät sen lisäksi Saigonin hallituspiirien kanssa neuvotteluja öljynpuhdistamon rakentamisesta Etelä-Vietnamiin. Sen rakentaminen tulisi maksamaan 19 miljoonaa dollaria ja sen valmisteet menisivät pääasiassa sodan tarpeisiin.

Loppuyhteenvedoksi edellä olevasta soveltuu U. S. News and World Report-lehden maininta, että vaikka Yhdysvallat joka vuosi myöntää 2 miljoonaa dollaria Etelä-Vietnamille, niin se eri muodoin kerää siitä huomattavan osan takaisin.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Hanna Lund, Sylvan Lake, Alta (edelleen Red Deer Nursing kodissa mutta kuitenkin paranemaan päin), täyttää sunnuntaina, maaliskuun 13 päivänä 90 vuotta.

Ananias Kettunen, Toronto, Ont. täyttää maanantaina, maaliskuun 14 päivänä 70 vuotta.

Lauri Karjalainen, Long Lake, Ont. täyttää maanantaina, maalisk. 14 päivänä 70 vuotta.

Jalmar Luoma, Huntsville, Ont., täyttää tiistaina, maaliskuun 15 pnä 71 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Kirjeitä

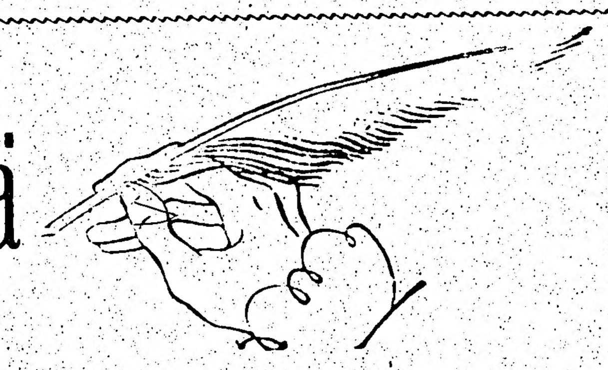

TULISIKO PUHUA ENEMMÄN KIRKOISTA?

Tulisiko työväenlehdissä kiinnittää enemmän huomiota kirkollisiin (erotuksena uskonkysymyksistä) asioihin kirkkojen ollessa vieläkin voimakkaana aseena omistavan luokan yhteiskunta ja riistojärjestelmän hyväksi?

Vaikka Jeesus saarnasi lähimmäisrakkautta ja sulki rikkailta tien taivaan valtakuntaan, niin hänen kuudellaan toiminut kirkko vaati Jeesuksen ristiinnaulitsemista. Virallisia kirkkoja on jatkuvasti käytetty kehitystä vastaan historian ikimuistoisista ajoista alkaen. Edistystä puolustaneet ihmiset ovat aivan liian usein joutuneet aatteidensa ja katsomustensa vuoksi kirkon vainottaviksi ja kidutettavaksikin. Suomeenkin tuotettiin rakkauden Jumalan uskonto miekan voimalla ja vielä nytkin voi joutua Suomessa raadin eteen ja tuomittavaksikin Jumalan pilkasta.

Kirkkojen harjoittama mielipidevaino ja painostus ei ole enää niin julkista kuin se oli aikaisemmin, mutta tosiasia on, että kirkosta sivuun jääneillä on nytkin monenlaisia vaikeuksia erinäisten toimien ja työpaikkojen haussa. (Jumalankieltäjiltä on eräissä tapauksissa kielletty kansalaisoikeudetkin Canadassa ja Suomessa eli kirkosta eronneen Karl-August Fagerholmin nöyrästi ilmotettava jokin aika sitten, että hän liittyy takaisin kirkkoon, jos tulee presidentiksi valituksi, vain sen vuoksi kun Suomen peruslaki vaatii presidentiltä valtiokirkkoon kuulumista.) Esimerkkejä voitaisiin esittää paljon niin täällä kuin Suomessakin siitä, miten kirkkoja käytetään valtiovallan apuna ja tukena — siis vallassaolevan luokan poliittisena välikappaleena.

Tämä tilanne on tehnyt lukemattomista ihmisistä "näyttelijöitä" eli "valeuskoisia", jotka käyvät joko enemmän tai vähemmän säännöllisesti kirkossa, vaikka eivät monessa tapauksessa yritäkään elää ja toimia Jeesuksen opetuksen mukaisesti.

Olkoon uskontokysymys — uskominen tai uskomatta oleminen — omantunnon asia niin, ettei sen perusteella loukata ketään. Omalta kohdaltani olen kuitenkin sitä mieltä, että niin kauan kuin on sanavapautta, meillä pitää olla vapaus keskustella myöskin kirkkojen kuten muidenkin maallisten laitosten ja järjestöjen asioista.

Tietoinen käsi ulottuu kauaksi, kuten sanotaan. Siksi olisi mielestäni väärin vaieta siitä, minkälaista kielteistä roolia eri kirkot ovat yhteiskuntaelämässä vieneet ja vieläkin vievät aivan liian usein. — I.S.

Jouduttuaan "epäilevien senaattorien puhuteltavaksi Yhdysvaltain sotaministeri Robert McNamara sanoi, että Etelä-Vietnamissa nyt käynnissä oleva "rajoitettu sota" voidaan voittaa joutumatta suurempaan sotaan Kiinaa vastaan.

"Epäilevät senaattorit" pelkäävät Yhdysvalloissa sitä, että heidän hallituksensa "avoimen pään" sotapolitiikka voi johtaa Vietnamissa sotaan Kiinaa vastaan. Heidän yksi huomatuin puhemiehensä, senaattori J. William Fulbright sanoi viime viikolla, että hänellä on "vaikeuksia" hallituksen ohjelman ymmärtämisessä, ja että hallituksen tarkoituksena on "lisätä rajattomasti voimiaan voiton saavuttamiseksi Vietnamissa".

Mr. McNamara myönsi, että Yhdysvaltain sotaohjelmaan sisältyy se vaara, että Kiina tulee vedetyksi Vietnamin sotaan. Mutta hän puolusteli kuitenkin hallituksensa kurjaa ohjelmaa vakuuttamalla, että jenkkihyökkääjät voivat "voittaa Vietnamin sodan joutumatta suurempaan sotaan Kiinaa vastaan", kuten Andrew Hamilton-niminen kirjeenvaihtaja tiedotti Washingtonista maaliskuun 4 pnä.

Näin selitti aikanaan myös kenraali McArthur Korean hyökkäyksiä laajentaessaan, mutta tulos oli toisenlainen.

Mutta vaikka McNamara olisikin nyt oikeassa Kiinan suhteen tässä asiassa, hän häkeltyi tämän selostuksensa yhteydessä myöntämään, että Yhdysvaltain imperialismin todellisena Vietnam-tavoitteena on sittenkin sotilaallinen voitto — eikä pyrkimys neuvotteluun. Siinä asiassa ei meillä pitäisi tämän jälkeen oleman enää mitään epäselvyyttä.

Toure syyttää Englantia

Dakar. — Guinean presidentti Sekou Toure syytti viime viikolla Englantia siitä, että se oli järjestänyt Ghanan vallankaappauksen, jossa presidentti Kwame Nkrumah syöstiin vallasta.

Guinean demokraattisen puolueen kokouksessa pitämässään puheessa Touré sanoi, että kaappauksen suunnitelleet "rikolliset joutuvat kalliisti maksamaan rikoksestaan lähitulevaisuudessa".

Touré sanoi katsovansa, että hänen maansa on sotatilassa. — Lujitamme riippumattomuuttamme ja hallitusvaltaamme. Juuri Guineassa meidän on pysäytettävä imperialistien rikolliset kädet, jotka kuristavat Afrikkaa, hän sanoi.—

Tilatkaa Vapaus!

Mitä muut sanovat

OVATKO AMERIKKALAISET MIELETTÖMIÄ?

Yhdysvaltain ohjelman mahdoton luonnottomuus ilmenee siitä, että samalla kun siellä saarnataan sekä rauhasta että sodasta, siellä ollaan loukkaantuneita siitä kun maailma suhtautuu epäillen Yhdysvaltain rehellisyyteen . . . Asiain kehitystä seuraavien on pakko toisinaan aprikoida että onko Washington järjissään. Mr. Johnsonin kasvot, hänen äkkinäiset ja ristiriitaiset aloitteensa, osoittavat hänen mielentilansa epäjärjestyksen. Tämä mies on sidottu sotaan, mitä hän ei halua hävitä, samalla kun hän ei tiedä mitään keinoa vapauttaakseen itsensä siitä.

— Paris-Presse L'Intransigeant.

LUBKE AFRIKASSA

Heinrich Lübke suorittaa 3-viikkoisen matkan Afrikkaan. Hänen reittinsä kulkee Kenian, Madegaskarin, Kamerunin, Togon, Malin ja Marokon kautta. Tämä on Länsi-Saksan presidentin viime vuosien aikana kolmas matka Afrikkaan.

Bonnin hallituksen tiedoituslehtinen mainitsi tämän vierailun tärkeimpiin kuuluvaksi tehtäväksi pyrkimyksen "taata Afrikan maihin entistä laajemmat taloudelliset yhteydet".

Bonnin kehitysmaille antama "apu" ei ole suinkaan pyyteetöntä. Sijoittamistaan pääomista Länsi-Saksa saa korkeita voittoprosentteja, mutta käyttää tätä "apuaan" myös taloudellisena ja poliittisena painostuskeinona kehitysmaita vastaan. Aikanaan liittokansleri Ludwig Erhard ilmoitti taloudellisen "avun" tehtäviä määritellessään: "On välttämätöntä vaikuttaa tällä tavoin kehitysmaiden talouteen, jotta niiden taloudelliset järjestelmät eivät olisi ristiriidassa meidän poliittisten katsomustemme kanssa".

Henrich Lübken Afrikan vierailun poliittiset tehtävät määritteli aikakauslehti Spiegel seuraavasti: "Hallsteinin oppi sekä idän ja lännen vastakkaistaistelu — siinä Bonnin lähetystön standardimainen poliittinen tehtävä Afrikassa". Tämän opin mukaan ne valtiot, jotka hylkäävät Bonnin perusteettomat vaatimukset ja pyrkimykset pitävät yllä kauppasuhteita Saksan demokraattiseen tasavaltaan, joutuvat Bonnin hallituksen karkean painostuksen kohteeksi. Helmikuussa 1965 Saksan demokraattisen tasavallan hallitus avasi Tansanian pääkaupungissa oman pääkonsulaattinsa. Bonn ryhtyi heti toimenpiteisiin ja vaati Saksan demokraattisen tasavallan konsulaatin sulkemista Dar es Salaamissa. Kun Tansanian hallitus kieltäytyi alistumasta tähän, Länsi-Saksan hallitus ryhtyi taloudellisiin pakotteisiin paljastaen itsensä Afrikan kansoille poliittisena kiristäjänä. Viime vuoden toukokuussa Hallsteinin oppi koki vieläkin murskaavamman tappion, kun kymmenen arabivaltiota katkaisi diplomaattisuhteensa Saksan liittotasavaltaan.

Varsin merkittävää on myös, kenet Länsi-Saksan hallitsevat piirit lähettivät matkalle "Afrikan kansojen ystävänä". Jos Heinrich Lübke on jonkun ystävä Afrikassa, niin ensisijaisesti rotukiihkoilijana Verwoerdin. Eräässä julkisessa puheessaan Lübke ilmoitti: "Etelä-Afrikan tasavallassa saatu suuri kokemus alkuasukaskysymystä ratkaistaessa saattaisi olla hyödyllinen myös muille Afrikan maille. . . . Alkuasukas ongelma on Etelä-Afrikan tasavallassa hyvissä käsissä".

Nämä rotukiihkoiset mielipiteet sopivat täysin yksiin Heinrich Lübken natsilaisen menneisyyden kanssa. Hitlerin hallitessa hän oli erään sen ryhmän johtaja, jonka tehtävänä oli rakentaa erittäin salaisia sotilaallisia kohteita fasistien keskitysleireistä saadun orjatyövoiman avulla. On säilynyt mm. eräiden keskitysleirien piirustuksia, jotka Heinrich Lübke on omakätisesti allekirjoittanut. Näissä leireissä kuoli tuhansia viattomia ihmisiä, ja heidän kuolemastaan on vastuussa myös nykyinen Saksan liittotasavallan presidentti. Aineistot Lübken rikoksista ihmisyyttä vastaan on luovutettu Länsi-Saksan oikeudelle. Lübke on yhä vielä korkeassa virassaan, koska Länsi-Saksan valtion koneisto on täynnä miehiä, joiden valkoisten liivien takaa kuultavat ruskeat natsitahrat.

— DMITRI GUDKOV.

Alaston diktatuuri

Helsinki. — Otsikossa mainitulla kahdella sanalla voi luonnehtia Väkivalta kansaa vastaan-kirjasen sisältöä, joka äskettäin ilmestyi Sodan ja Fasisminvastainen Työ ry:n kustantamana.

Kirjanen jakautuu kolmeen lukuun eli osaan. Ensimmäinen käsittelee tapahtumia vuosisadan alusta 20-luvun loppuun, toinen osa 30-lukua ja viime sodan tapahtumia ja kolmas luku sodanjälkeisiä tapahtumia aina tähän päivään saakka.

Vaikka kirjanen pienestä koostaan johtuen ei voikaan olla mikään tyhjentävä historiateos, on siihen saatu mahtumaan kaikkein oleellisin näiltä aikakausilta, kaikki ne tosiasiat, joista porvarillinen historiankirjoitus vaikenee tai joita se vääristelee. Kirjasen todistusvoima on vakuuttava. Kirjoittajat ovat nähneet paljon vaivaa kaivaessaan esiin kaikki ne koti- ja ulkomaisten lehtien lausunnot, lakipykälät ja valtiomiesten todistukset, joita ei taitavinkaan taantumuksen propagandisti kykene kumoamaan. Kirjasen voi luokitella todelliseksi dokumenttiteokseksi, joka vankkoihin tosiasioihin nojaten riisuu alastomaksi oikeiston väkivaltarintaman ja paljastaa sen aikeet tänäkin päivänä niiden omilla lausunnoilla ja tekosillä.

Mielenkiintoista on panna merkille, että kirjasen tendenssi ei ole puoluepoliittinen, vaan palvelee koko rauhan ja edistyksen asiaa.

Ei ole lainkaan yliammuttua sanoa, että ymmärtääkseen tämän päivän tapahtumia on ensin tutustuttava kirjasessa esitettyihin asioihin. Tämä pätee niin nuoriin kuin vanhempiinkin, kaikkiin nähden, jotka haluavat määritellä kantansa aikamme tapahtumiin ja ottaa asenteita rauhan ja väkivallan suhteen.

Nykyaikaista

Amerikkalainen Mrs. Smith on saapunut lomalle Pariisiin. Lentokentällä passiviranomaiset tiedustelevat häneltä:

— Oletteko naimisissa?

— Olen.

— Onko Teillä lapsia?

— On, kolme.

— Onko Teillä ketään heistä mukananne?

— Ei. John palvelee parhaillaan Länsi-Berliinin varuskunnassa, David on Santo Domingossa ja Bert Vietnamissa.

— Ja Teidän miehenne?

— Hänkään ei valitettavasti voinut tulla mukaan — hän on parhaillaan esitelmämatkalla.

— Mistä hän esitelmöi?

— Neuvostoliiton sekaantumisesta vieraiden maiden asioihin.

PÄIVÄN PAKINA

OLIPA KUMMA "TAKUUMIES"

Sanotaan, että kyllä vakka kantensa hakee.

Tällä tarkoitetaan usein joko läheisempiä tai etäisempiä ystävyyssuhteita.

Ystävyyttäkin on tietenkin monta eri sorttia, mutta läheistä ja kestävää ystävyyttä ei voi olla esimerkiksi maantieryövärin ja hänen uhrinsa välillä.

Mutta jos kaksi maantierosvoa tutustuu keskenään ja harjoittaa aikansa yhteisvoimin "ammattiaan" niin heidänkin keskuuteensa voi kehittyä tosiystävyys, vaikka tavallisten kuolevaisten keskuudessa on sellainen käsitys, että alamaailman miesten ystävyys on yhtä heikoissa kantimissa kuin on rahamaailman herrojen ja matamien välinen rakkaus.

Kansakuntana me canadalaiset saimme viikon vaihteessa sellaisen "ystävän" jotta voidaan sanoa Ottawan hallitusherroihin viitaten, että "kyllä vakka kantensa hakee" samalla kun tavalliset canadalaiset rukoilevat itse mielessään luojan varjelusta sellaisia "ystäviä" vastaan.

Puhe on tietenkin siitä, kun "itse" Yhdysvaltain ulkoministeri Dean Rusk oli erään Washingtonin uutisen perusteella "puolustanut" sitä kun Canada — Kansainvälisen valvontakomissionin jäsenmaana — ei ole antanut sotilaallista apua Yhdysvaltain likaiselle sodalle Vietnamin kansaa vastaan.

Ko. Globe and Mailin uutisissa viitataan siihen tosiasiaan, että Yhdysvaltain kongressissa on monta kertaa annettu "koirannuuskaa" Canadalle siitä kun rajan tältä puolen ei ole lähdetty "soitellen sotahan" jenkkihyökkääjien puolesta.

Mutta nyt tapahtui ensimmäinen kerta siten, niin tässä uutistiedossa selitetään, että USAn hallituksen toimesta annettiin virallinen siunaus sille kun Canada ei ole lähettänyt asevoimia Vietnamiin. Mr. Ruskin kerrotaan perustelleen tätä kantaansa noin nimeensä:

Me uskomme Kansainvälisen valvontakomissionin olon jatkumiseen ja aktiivisuuteen . . . sillä v. 1954 Geneven konferenssin muodostama valvontakomissioni on tärkeä siksi kun Etelä- ja Pohjois-Vietnam tuntuvat pitävän Geneven konferenssin koneistoa yhtenä keinona rauhanneuvottelujen hyväksi.

Toisin sanoen valvontakomissiota pidetään nyt Washingtonissa jonkinlaisena "hätävarana", ja Canadaa, valvontakomission jäsenenä, käyttökelpoisena renkinä.

Rusk sanoi toivovansa, että Canada voisi olla sellaisessa asemassa (ei sotivana osakkaana) että se voisi edistää kiistan ratkaisua Geneven koneiston avulla.

Sivumennen sanoen viimeksimainitun virkkeeseen sisältyy Washingtonin eräs sanaleikkikin.

Jouduttuaan maailman yleisen mielipiteen painostuksen kohteeksi, Washington on viimeaikoina selittänyt, että sekin on valmis neuvottelemaan Vietnamista "Geneven sopimuksen perusteella".

Mutta koskaan ei Washington ole vielä sanonut, että se on valmis "neuvottelemaan Geneven sopimuksen toteuttamisesta".

Tässä on tietenkin suuri ero. Käytännöllisesti katsoen Washington on hyökkäyssodallaan "repinyt riekaleiksi" Geneven sopimuksen ja olisi nyt valmis "neuvottelemaan" tämän Geneven sopimuksen repimisen pohjalla jostakin uudesta "sopimuksesta". Ja tämä aikana jolloin kysymys on Geneven sopimuksen noudattamisesta sekä puheissa että teoissa, koska Washingtonkin on antanut juhlallisen lupauksensa, että se "kunnioittaa Geneven sopimusta", vaikka USA ei allekirjoittanutkaan sitä.

Kaikessa anteliaisuudessaan mr. Rusk meni edellämainitun uutistiedon mukaan niin pitkälle, että hän oli sanonut: "Minä ei painostanut mr. Martinia (Canadan ulkoministeri Paul Martin) mihinkään muunlaiseen osallistumiseen tässä vaiheessa (at this point). Hänen mielestään: Canadan "avustukseksi" riittää tällä kertaa se, että olemme "hätävarajärjestössä" renkipoikana ja annamme kansakuntana moraalista sivustatukea lähettämällä "humanista avustusta" Saigoniin!

Varjelkoon Jumala meitä kansakuntana tällaisesta ystävästä.

— Känsäkoura.

Urheilua

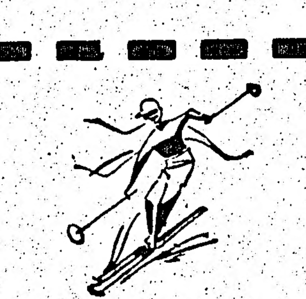

Ketola TULn 15 km:n mestariksi

Hyvinkää. — Sää oli sumuinen, lämpömittarin lukemat hivenen alle nollan, mutta Erkylän lukon rinteillä kiertelevillä hiihtoladuilla vallitsi lauantaina TULn hiihtomestaruuskilpailuja jatkettaessa todellinen ehtokeli. Kyroskosken Kiskojen Matti Ketola, joka aikaisemmin on tullut tunnetuksi kestävyyshiihtäjänä pääsi nyt vauhtiin myös pikamatkalla ja otti melko ylivoimaisesti TULn 15 kilometrin mestaruuden. Hän jätti mestaruuden puolustajan Alpo Hintsasta lähes minuutin ja kierteli matkan niin nopeassa ajassa kuin 49.51. Hintsasen jälkeen kolmanneksi sijoittui Salon Vilppaan Lasse Lehto.

Naisten 5 kilometrin sekuntitaistelun ratkaisi edukseen Pontuksen Veikkojen Aira Rossi. Hän voitti toiseksi sijcittuneen Marjatta Kajosmaan sekunilla ja perjantaisen 10 kilometrin voittaja Tuula Ilmanen, joka nyt jätettiin kolmanneksi, hävisi voittajalle 16 sekuntia.

Yleinen 15 km:n hiihto: 1) Matti Ketola, Kyröskosken Kiskojat 49.51; 2) Alpo Hintsanen, Karhulan Veikot 50.48; 3) Lasse Lehto, Salon Vilpas 50.55.

Naisten 5 km:n hiihto: 1) Aira Rossi, Pontuksen Veikot 16.35; 2) Marjatta Kajosmaa, Somman Kisa-Toverit 16.36; 3) Tuula Ilmanen, Salon Vilpas 16.41.

35-vuotiaiden 15 km:n hiihto: 1) Antti Pyhälä TamY 52.08; 2) Eino Huovinen Kaus Y 53.22; 3) Viljo Junkkari LeppS 53.59.

—•—

Kolmella johtavalla maalla puhtaat kirjat tiistaina

Ljubljana. — Jääkiekkoilun MM-kisojen kolmella johtavalla maalla, Neuvostoliitolla, Tshekkoslovakialla ja Canadalla oli tiistai-iltana "puhtaat kirjat" sikäli, että ne kaikki olivat siihen mennessä voittaneet neljä vastustajaansa.

Tiistaisessa kilpailussa voitti Canada Itä-Saksan maalein 6—0 ja Neuvostoliitto Suomen maalein 13—2. Tuntuvasta häviöstään huolimatta Suomen joukkue nousi tiistaina ensimmäiseksi kahdesti kiekkonsa neuvostoliittolaisten pömpeliin lyöneistä maista näissä maailmanmestaruuskilpailuissa. Suomen maaleista vastasivat Lasse Oksanen ja Jorma Peltonen. NL:n maaliin on tähän mennessä lyöty kiekko vain 3 kertaa

Tshekkoslovakia päihitti tiistaina Yhdysvallat maalein 7—4.

Vaikka Canada löi Itä-Saksan joukkueen maalein 6—0, niin canadalaisjoukkueen puhemiehet olivat tyytymättömiä pelinsä kulkuun. "Se oli huonoin pelimme tähän mennessä", sanoi joukkueen valmentaja-peluri Jackie McLeod Winnipegista, ottelun päätyttyä. Itä-Saksa löi aikaisemmin yllättäen Ruotsin joukkueen, mutta Neuvostoliitto voitti Itä-Saksan maalein 10—0.

Canadan joukkue pelaa maailmanmestaruuttaan puolustavaa Neuvostoliittoa vastaan perjantaina. CBCn radioverkosto välittää tiedot tämän ottelun kulusta kello 2.30 alkaen perjantaina iltapäivällä.

—•—

Tshekit löivät Canadan 2—1

Ljubljana, Jugoslavia. — Tshekkoslovakia löi tänään (torstaina) täällä pelatussa jääkiekkoilun MM-ottelussa Canadan maalein 2—1. Äärettömän tasaväkinen peli ratkesi vasta viimeisessä erässä, sillä ensimmäinen erä päättyi 1—0, toinen erä 0—0 ja kolmas erä, minkä alussa canadalaiset tasoittivat tuloksen vähäksi aikaa päättyi 1—1. Yksityiskohtaisempia tietoja pelin kulusta seuraavassa Vapauden numerossa.

TILATKAA VAPAUS!

Rakentajat!

Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.

THUNDER BAY LUMBER CO.

(FORT WILLIAM) LTD.

HENKILÖKUNNAN OMISTAMA HENKILÖKUNNAN JOHTAMA

"Kuuluisa palvelustaan"

Puhelin 623-7469

518 Simpson St. Fort William

Salpausselän numerotietoja

Miesten 15 km: 1) Kalevi Laurila 51.39, 2) Lorns Skjemstad Norja 51.47.9, 3) Osmo Karjalainen 52.08.3 4) Erling Steineide Norja 52.28.6, 5) Keijo Luukkanen 52.37.7, 6) Gjermund Eggen Norja 52.39.3.

Keskeyttäneiden joukossa olivat mm. Kauko Hämäläinen, Esko Hakola, Arto Tiainen ja Eero Mäntyranta.

Naisten 10 km: 1) Senja Pusula 37.58.5, 2) Eeva Ruoppa 38.23.4, 3) Toini Pöysti 38.40.7, 4) Barbro Martinsson Ruotsi 38.45.2, 5) Eva Hög 38.45.9 6) Liisa Suihkonen 38.49.1.

Pujottelun tuloksia: 1) Ulf Skstam 46.8, 2) Mikael Gröönholm 47.4, 3) Tor-Rolf Skogström 47.9, 4) Heikki Ruuskanen 49.4, 5) Pekka Kiiski 49.6, 6) Veikko Laine 49.9.

Nuorten mäkikilpalu: 1) Juhani Ruotsalainen 196.1, 2) Rauno Miettinen 180.6, 3) Olavi Haajanen 165.0 4) Rauli Tuppurainen 164.2.

Yhdistetyn 15 km: 1) Alois Kälin Sveitsi 54.33.6 pisteet 253.36, 2) Markus Svendsen Norja 55.40.5 — 240.53, 3) Josef Gazienica Puola 56.55.9 — 226.19, 4) Tapani Kontula 57.04.5 — 224.61, 5) Joachim Winterlich Itä-Saksa 57.27.2 — 220.45, 6) Roland Weisspflog Itä-Saksa 57.33.7 — 219.26.

—•—

Suomi löi USAn joukkueen 4—1

Ljubljana, Jugoslavia. — Suomi peittosi tänään (torstaina) suoritetussa jääkiekkoilun MM-ottelussa Yhdysvallat maalein 4—1.

Samalla tiedoitettiin, että Itä-Saksa löi Puolan maalein 4—0.

Kello kahdeksan aikaan aamulla oli ensimmäisen erän lopulla Tshekkoslovakian joukkueella Canadasta 1—0 etumatka. Tshekkoslovakia sai ensimmäisen maalinsa aikana jolloin Canadan joukkueesta oli 2 miestä "syntikopissa" jäähdyllä.

Tshekkoslovakian joukkueen valmentaja Vladimir Kostka sanoi keskiviikkona, että Neuvostoliiton joukkue on hänen mielestään lyömätön näissä kisoissa ja että torstainen ottelu Tshekkoslovakian ja Canadan välillä ratkaisee siis näiden maailmanmestaruuskisojen hopeamitalin kohtalon.

Canadalaisten "strategiana" ilmoitettiin olevan se että "sidotaan" Tshekkoslovakian vaarallisemmat miehet, Vaclav Nedomansky ja Josef Golonka niin, että he eivät saa maaleja lyödyksi.

Kummaltaakan puolelta ei haluttu kuitenkaan ilmaista etukäteen mitään arviota siitä kumpi (Canada tai Tshekkoslovakia) selviytyy tämänpäiväisestä ottelusta voittajaksi.

KILPAILUKUTSU

Toronto. — Ainoastaan täten kutsumme Suomalais-Canadalaisten Amatööri Urheiluliiton jäseniä osallistumaan s i s ä hyppymestaruuskilpailuihin, jotka asianmukaisella luvalla järjestämme Torontossa, Don haalilla, 957 Broadview Ave., sunnuntaina, huhtikuun 3 pnä. alkaen kello 10 ap.

Vieras seurojen urheilijat ovat tervetulleita ottamaan osaa näihin kilpailuihin.

Mestaruusmitalit jaetaan ainoastaan liiton jäsenille.

Kilpailuohjelma:

Vauhditon pituushyppy: Alle 17v. ja alle 21 v., yli 35 v. ja yleinen, miehet.

Vauhditon kolmiloikka: samat sarjat:

Vauhditon korkeushyppy: samat sarjat.

Palkintoja jaetaan joka sarjassa. Mestaruusmitaleja jaetaan yksi joka sarjassa urheilijalle joka saavuttaa suuremman määrän pisteitä (3-ottelu).

Lisäksi, mutta ei mestaruudesta — samat hypyt alle 15 v. ja alle 13 v. pojat, ja varhaisnuoret — ikäluokat järjestetään kilpailupaikalla.

Toivomme runsasta osanottoa. Urheilukerhoihin kuuluvat urheilijoille järjestetään vapaa majoitus.

Toronto v. ja u.-seura Yritys

Unto Penttinen (puheenjohtaja) Salme Junnila (sihteeri)

"Rummage Sale" tavaramyynti huhtikuun 1--2 p.

Toronto. — Terve täältä Torontosta, jossa aurinko paistaa lökötää ihan koko naamallaan tänä maanantaiaamuna. Melkein kokonaan ovat jo haihtuneet ne suuret lumivallit, jotka saimme joku viikko sitten autoilijain ja jalankulkijain suureksi haitaksi ja harmiksi.

Ilmassa uumoilee siis kevään tuntu. Se on selvästi nähtävissä kadulla kulkijain kasvoista. Samoin sen havaitsi eilen haalilla näyttämön järjestämässä päivällistilaisuudessa. Väkeä oli runsaasti iloisesti rupattelevia ja tyytyväisiä ihmisiä. Ruokaa oli hyvää, kuuli monen sanovan, ja totta kai se olikin kun perheenemännät panivat parastansa.

Sanonkin tässä komitean puolesta kauniit kiitokset kaikille jotka niin avokätisesti antoivat lahjoituksia valmiin ruoan ja myös rahan muodossa, sekä niille työmuurahaisille, jotka aamusta alkaen huolehtivat, että kaikki olisi parhaassa kunnossa koko päivällisajan.

Erikoinen kiitos mrs. Buulille auttavan käden antamisesta, maukkaan lihan ja jälkiruoan, sanoisinko melko valmiissa tilaisuuksissa valmistajana, ja usein myös niiden lahjoittajana.

Tässä kiitos myös Martta Laaksolle joka on niin monen monta maukasta juhlarinkeliä valmistanut lahjoituksena haalimme eri tilaisuuksiin.

Emme myöskään saa unohtaa Saima Taipalusta joka kaiken päivää touhusi mukanamme ja lopun aikaa ahersi astioiden parissa. Kiitos myös näyttämön Helgalle ja Elsalle siitä touhukkaasta työstä, jonka johdosta päivä onnistui kaikin puolin niin hyvin.

* * *

Sitten naistenkerho haluaa tiedoittaa, että n.s. "Rummage Sale" on tarkoitus pitää perjantai-iltana ja lauantaina aamupäivällä, siis huhtikuun 1 ja 2 pnä. Myyntiä varten onkin jo haalille saapunut tavaraa ja sitä otetaan edelleen kiitollisuudella vastaan.

Niin, että aletaanpa nyt oikein joukolla katsella kaikkia komeroita, kaappeja ja säilytyspaikkoja ja tuodaan kaikki sivuun pantu ylijäämätavara haalille myyntiin Siten tulee osittain kevätsiivouskin tehdyksi.

Näin yhdessä toimien autamme ja olemme kaikki mukana työssä haalimme ylöspitämisen puolesta, sillä kaikki "Rummage Salen" tulot käytetään haalin hyväksi. Kaikenlainen tavara on tervetullutta. Auttaessamme toisia, tulemme itsekin autetuksi. Puolesta A. O.

TORONTON KUULUMISIA

Toronto. — Martta ja John Salorannan kodissa, 90 Atlas Avenuella, on kuorolaisten kekkerit sunnuntaina, maaliskuun 13 pnä. kello 3 ip. Tervetuloa!

Leo Niemen haitariorkesteri Sudburysta vierailee Don haalilla sunnuntaina, maaliskuun 20 pnä. kello 2 ip. Antakaamme hyvä kannatus hyvälle orkesterille.

Parhaat kiitokset Martha ja Matti Antilalle siitä kun luovuttivat kotinsa kuorolaisten illanvieton pitoa varten. Kiitos myös vieraille hyvästä kannatuksesta.

Näyttämökomitealta kiitos äärettömän avokätisistä lahjoituksista päivällistilaisuuden hyväksi ja kiitos myös ruokavieraille kannatuksesta.

Kaiken ikäiset ja -kokoiset yritysläiset valmistelevat nyt täydellä voimalla seuransa 60-vuotisjuhlaa. Silloin on taas haalimme juhlasali ja muutkin paikat täpötäynnä. Ensimmäisenä tilaisuutena on maaliskuun 25 pnä. iltana Don haalilla pidettävät kabarettitanssit. Tarjoilu alkaa siellä kello 7 illalla ja tanssi kello 9. Kello kymmeneltä tarjoillaan "buffet-illallinen".

Sunnuntaina, maaliskuun 27 pnä. on Yrityksen 60-vuotisjuhla. Ohjelmaa on siinä tilaisuudessa paljon. Se on lyhyesti sanoen niin hyvä tilaisuus ettei kukaan halua olla sieltä pois — N.

200 kodittomaksi Montrealin palossa

Montreal. — Noin 200 ihmistä joutui torstaina kodittomaksi eräässä asuinkorttelissa riehuneen tulipalon johdosta. Tulipalo riehui kaupungin St. Henri osassa, keskikaupungin kauppakeskuksesta lounaaseen.

Kukaan ei silti loukkaantunut vakavasti tässä palossa.

Asuintalot syttyivät palamaan senjälkeen kun lähiseudun eräässä kemikaalisessa tehtaassa tapahtui sarja räjähdyksiä mitkä huipentuivat yhdeksi suurräjähdykseksi, minkä johdosta nousi suuria liekkipalloja ilmaan.

Montrealin palotarkkailija Ardmand Durette sanoi: "Ihmeellistä on, ettei kukaan kuollut."

Milloin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne

International Co-Op Stores Ltd.

176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

Venus 3:n radan oikaisu kuukauden matkan takaa oli suursaavutus

Moskova — Uudeksi tärkeäksi merkkipäiväksi avaruuden valloitamisen historiassa nimitetään maaliskuun 1 pnä maailman eri puolilta saapuneissa Venus 3:n lentoa arvioivissa tiedemieslausunnoissa. Eräät asiantuntijat korostavat, että lento osoittaa Neuvostoliiton avaruustieteen erityisen täsmällisyyden. Eräissä amerikkalaisissa lausunnoissa selitetään, että Kuuhun suoritetun pehmeän laskeutumisen ja onnistuneen Venus-raketin lähettämisen jälkeen Neuvostoliitto on edellä USA:ta avaruustutkimuksessa.

VAIKEA TIE

Tie Maasta Venukseen ei ole ainoastaan pitkä vaan myös vaikea, toteaa Neuvostoliiton tiedeakatemian astronomisen neuvoston jäsen Jerpilev lausunnossaan. Satelliittiin vaikuttaa sen matkan aikana kolme vetovoimaa. Maan, Auringon ja Venuksen vetovoima, ja häiritsevänä tekijänä on vielä muiden planeettojen ennen kaikkea Jupiterin vaikutus. Kaikkien näiden tekijäin vaikutus pitää ottaa rataa laskettaessa huomioon. Muutoin voi tapahtua satojen miljoonien kilometrien epäonnistuminen. Yhden sekunnin virhe lähtöaikana laskettaessa voi aiheuttaa 68,000 km:n erehdyksen lennon aikana, ja radan oikaisemiseksi on suoritettava erittäin monimutkaisia tietokonelaskentoja.

Nyt Venukseen laskeutunut avaruusasema Venus 3 on lähes tonnin painoinen ja sen tieteellinen koneisto on täydellisempi kuin yhdenkään edeltäjänsä.

Erittäin suuriarvoisena pitävät kaikki asiantuntijat sitä, että Maasta annetulla käskyllä kyettiin tutkimusaseman rataa oikaisemaan yli kuukauden kuluttua sen lähdöstä. Tämä osoittaa Neuvostoliiton avaruustieteen täsmällisyyden. Tutkimusaseman lähettäminen Venukseen on sentään aivan toisenlainen ongelma kuin raketin lähettäminen Kuuhun jo senkin vuoksi, että Venus on Maasta noin 60 kertaa kauempana kuin Kuu. Venuksen olosuhteista on nykyisinkin vain olettamuksia, kun sen sijaan Kuu on jo vuosia sitten verrattain täsmällisesti kartoitettua

VIESTI 153 MILJ. KM:N PÄÄSTÄ

Maaliskuun 1 pnä Neuvostoliiton tietotoimisto ilmoitti vielä yhden avaruusuutisen: planeettojen välistä avaruutta tutkiva asema Zond 3, joka lähti taipaleelleen Neuvostoliitosta 18. päivänä heinäkuuta viime vuonna, on ohittanut Auringon ja on nyt 153 milj. kilometrin päässä maasta.

Seitsemän kuukauden aikana Zondiin on otettu yhteys Maasta 135 kertaa. Menomatkallaan se valokuvasi Kuun vielä tuntemattomat alueet ja on sen jälkeen jatkuvasti antanut tietoja planeettojen välisestä avaruudesta.

VENUS EI KUKOISTA

Tunnettu neuvostoliittolainen tähtitieteilijä, akateemikko Aleksandr Mihailov olettaa, että ensimmäinen avaruuskosketus Venukseen antaa toiveita siitä, että välitön, suora ja säännöllinen Venus-planeetan tutkiminen on mahdollinen lähiaikoina. Akateemikko suhtautuu epäillen siihen mahdollisuuteen, että avaruusmiehet tapaisivat Venuksessa kukoistavan maailman. On mahdollista, että Venuksen pinta muodostaa hehkuvan erämaan. On kuitenkin olemassa sellaisia olettamuksia, joiden mukaan Venuksen lämpötilan mittaukset, jotka osoittivat erittäin korkean lämpötilan, koskevat planeetan ionosfääriä eikä sen pintaa. Tässä tapauksessa Venuksen lämpötila ei olisikaan niin pelottavan korkea.

Anttilan unelmasta vieläkin sananen

Port Arthur. — Yleisen huomion kohteeksi jo tullut näytelmä Anttilan Unelma esitetään haalillamme sunnuntaina, maaliskuun 27 pnä. kello 1 päivällä (eikä 1.30 kuten aikaisemmin ilmoitettu). Tämä aikamuutos on tehty siksi, että farmaritkin saavat tilaisuuden nähdä tämän mielenkiintoisen näytelmän, jonka esitysaika on melko pitkä. Esitys alkaa siis kello 1 päivällä.

Niin olisihan siitä näytelmästä tässä muutakin puhumista mutta nyt kuitenkin jätän sen seuraavaan kertaan. Sanon vain, että näytelmä on siksi suuritöinen ja arvokaskin, että toivotaan sitä katsomaan suurta katsojajoukkoa, mitä varmaan tulette siitä erikoisesti pitämään.

Sitä meidän Naistenpäivää ei vietettykään kuudentena päivänä vaan sunnuntaina maaliskuun 13 päivänä kello 2 päivällä. Fort Williamissa, ukrainalaisella haalilla. Sinne tietenkin ainakin naiset kaikki riennämme jos ei mitään erikoista vastusta eteemme satu, sillä se on naisten oma päivä, oma juhla ja me saamme olla ylpeitä siitä, että naisenkin on ehtinyt saada itselleen jonkunlaisia oikeuksia ja oman päivänsäkin joka on ihan omistettu meille naisille.

Tervehtien TAS.

Suomen vaaleissa on kaikkiaan 1023 ehdokasta

Helsinki. — Kaikkien vaalipiirien keskusvaalilautakunnat ovat vahvistaneet ehdokaslistojen lopulliset yhdistelmät, joissa on yhteensä ehdokkaita 1.023, ehdokaslistoja hyväksyttiin 1.038. Näistä on 15 henkilöä ehdokkaana useammassa kuin yhdessä vaalipiirissä.

Naisehdokkaita kamppailee kahden viikon kuluttua toimitettavissa kansanedustajain vaaleissa kaikkiaan 160, joista neljä on ehdokkaana kahdessa vaalipiirissä. Miesehdokkaita on 863. Eduskuntaan valitaan 200 edustajaa.

Eniten ehdokkaita on sosiaalidemokraattisen puolueen vaaliliitolla, joka Ahvenanmaata lukuunottamatta on asettanut kaikissa vaalipiireissä enimmäismäärän ehdokkaita. Puolueella on ehdokaslistoja 199. Seuraavaksi eniten on ehdokkaita maalaisliittolaisella keskustapuolueella, jonka listojen määrä on 190.

Ehdokasmäärässä on viimeisellä tilalla itsenäisyyspuolue, jonka kaksi eripuraista ryhmää ovat asettaneet yhteensä kahdeksan ehdokasta.

Vaalipiireittäin tarkasteltuna on ehdokaslistoja eniten Helsingin ja Uudenmaan vaalipiireissä, joissa molemmissa on hyväksytty 117 ehdokaslistaa. Helsingistä valitaan 21 edustajaa ja Uudenmaalta 18.

Vaasan läänin vaalipiirissä, josta edustajia valitaan 20, on ehdokkaita 93. Vähiten on listoja Pohjois-Karjalan ja Lapin läänin vaalipiireissä. Edellisessä, josta eduskuntaan valitaan yhdeksän edustajaa, ehdokkaita on 36. Lapin läänissä, josta valitaan 10 edustajaa, on ehdokkaita asetettu 40.

Edellisissä vuoden 1962 eduskuntavaaleissa edustajaehdokkaiksi oli koko maassa asetettu yhteensä 1.252 henkilöä.

KUOLLUT

Hugo William Ekholm

kuoli Timminsissa keskiviikkona, maaliskuun 9 pnä 1966.

Hautajaiset toimitetaan Walker's hautaustoimistosta perjantaina, maaliskuun 11 päivänä, kello 2 iltapäivällä.

MARTHA EKHOLM

Novoje Vremja Ghanan kaappauksesta

Moskova. — Ghanan tapahtumat osoittavat, että sisäinen ja ulkoinen taantumus voi käyttää hyväkseen maassa vallitsevia epäkohtia, kirjoittaa moskovalainen aikakauslehti Novoje Vremja esittäessään ensimmäisen neuvostoliittolaisen erittelyn Ghanan vallankaappaukseen liittyvistä tekijöistä.

Artikkelissa selitetään vallankaappauksen onnistumista imperialistien ja sisäisen vastavallankumouksen yhteisen liiton muodostumisella ja sillä, että se käytti taitavasti hyväkseen Nkrumahin hallituksen virheitä.

Salaliiton runkona oli länteen suuntautunut yhtenäisyyspuolue, jonka johtajat käyttivät hyväkseen eräiden henkilöiden tyytymättömyyttä ja kunnianhimoa ja muodostivat oman asiamiesverkostonsa.

Salaliittolaiset käyttivät hyväkseen Ghanan taloudellisia vaikeuksia ja loivat niitä lisää tahallisestikin. Kaakaotonnin maailmanmarkkinahinta aleni 300—400 punnasta 90 puntaan. Ilmeisesti tässä oli kysymyksessä läntisten monopolien tahallinen politiikka. Kaakaon hinnan aleneminen huononsi Ghanan taloudellista tilannetta ja johti budjettivajauksiin. Tänä vuonna hallituksen oli alennettava kaakaosta viljelijöille maksettavia hintoja kaksi kertaa. Tämä herätti tyytymättömyyttä, jota vihamieliset ainekset käyttivät hyväkseen.

Salaliittolaisia auttoivat kieltämättä sellaiset kielteiset ilmiöt kuin johtajien heikot yhteydet kansanjoukkoihin, presidentin osuuden ylenmääräinen ylistely ja lahjonta ja perhekuntalaisuus virkamiehistön piirissä.

Artikkelissa todetaan edelleen, että hallitseva puolue oli sivuuttanut armeijan politiikassaan.

ETELÄ-AFRIKAN TULEVAT "VAALIT"

Kun Etelä-Afrikassa järjestetään kuluvan maaliskuun 30 pnä vaalit, niin silloin ei tietenkään ole kysymys vaaleista normaalissa mielessä. Tulos on jo etukäteen selvä, mutta silti vaaleihin ja niiden järjestelyihin liittyy joukko mielenkiintoisia piirteitä.

Edelliset vaalit pidettiin Etelä-Afrikassa 1961 ja silloin parlamentin 160 paikasta vuonna 1948 valtaan marssinut kansallinen puolue (Malan, Strijdom ja nyt Verwoerd) sai 105 paikkaa unionipuolue (United Party) sai paikkoja 49, edistyspuolue yhden, samoin kansallinen unionipuolue ja loput neljä menivät niille valkoisille, jotka värilliset saavat valita. Värillisiä parlamentissa ei istu ainoatakaan, vaikka maassa heitä on 14 miljoonaa. Valkoisia on kolme miljoonaa ja heistä kahdella miljoonalla on äänioikeus ja he siis ratkaisevat parlamentin kokoonpanon. Parlamentin paikkoja on nyt lisätty kymmenellä.

Vallassa oleva kansallinen puolue nojautuu lähinnä afrikaaneihin, hollantilaisperäisten buurien jälkeläisiin, mutta nyt katsotaan, että puolueen vaikutus ulottuu yhä laajemmalle myös brittiläisperäisen väestön keskuuteen, joten unionipuolueen vaikutuksen odotetaan vähenevän. Brittiläispohjainen unionipuolue sanoo edustavansa Etelä-Afrikassa oppositiota, mutta nimitys on harhaanjohtava. Myös tämä puolue on valkoisen väestönosan ylivallan kannalla, joskin se haluaisi noudattaa joustavampaa politiikkaa kuin Verwoerdin hallitus. Rajat puolueiden välillä ovat kuitenkin sumentuneet ja vaalitaistelun tiimellyksessä (joka koskee enää lähinnä henkilöitä ei asiaa) unionipuolueen Natalin siipi on jo esiintynyt "valkoisempana" kuin kansallinen puolue ja vaatinut mm. Smithin hallituksen tunnustamista Rhodesiassa ja sille menevän avun lisäämistä. Ainoa valopilkku unionipuolueen piirissä on enää osa englanninkielisestä lehdistöstä, joka yhä on jaksanut kutenmiten uhmata Verwoerdin hallituksen pakkokeinoja. Eräs tällainen lehti on mm. "Rand Daily Mail", joka kiellosta huolimatta ei ole epäröinyt jättää sivuilleen valkoisia kohtia hallituksen käyttäessä sensuurivaltuuksiaan. Lain mukaan sen suroidut kohdat olisi täytettävä muulla tekstillä.

Yksi — joskin merkityksetön — vaihto-ehto vaaleissa kuitenkin on. Sen muodostaa edistyksellinen puolue, jolla on nyt yksi edustaja parlamentissa. Helen Suzman, viimeinen liberaali ääni Etelä-Afrikan y ö n mustassa hallitusaparaatissa. Helen Suzman on loppuun asti säilyttänyt ryhtinsä ja tehnyt mitä tehtävissä on — mikä tosin ei ole paljon. Edistyksellinen puolue ei kuitenkaan elätä suuriakaan toiveita ja se saattaa korkeintaan odottaa että värillisten vallitsemat edustajat tulevat sen piiristä. Tämä vaali on kuitenkin lykätty ensi lokakuuhun ja nyt hallituksen tiedetään valmistelevan lakiesitystä, jonka mukaan valkoiset puolueet eivät saa sekaantua "ei-valkoiseen politiikkaan".

Sitä vastoin varsinainen valkoinen oppositio on jo täysin eliminoitu. Sellaisena rohkeasti esiintynyt liberaalinen puolue ei voi osallistua enää lainkaan vaaleihin. Sen 37 toimihenkilöltä on riistetty oikeus osallistua mihinkään poliittiseen toimintaan — kielto perustuu "kommunismin estämistä" koskevaan lakiin.

Toisaalta oikeistosuuntaus saa Etelä-Afrikassa yhä uusia ilmenemismuotoja. Vaaleihin osallistuu nyt myös tasavaltalainen puolue, joka pitää kansallista puoluetta ja Verwoerdiakin "typerän vapaamielisenä" ja vaatii mm., että ns. Bantustanit — muodollisesti itsenäiset afrikkalaisalueet — on suoraan liitettävä Etelä-Afrikkaan.

Kuten sanottu: Etelä-Afrikan vaaleilta on turha odottaa mitään suunnanmuutosta. Tilanne maassa on ajettu jo siihen pisteeseen, että valkoisten on joko säilytettävä vääryydellä hankkimansa etuoikeudet tai väistyttävä. Kompromissi on tehty itse asiassa mahdottomaksi. Vaalit osoittavat nyt enää sen, missä määrin peittelemätön äärioikeistolaisuus, suorastaan fasismi, on vallannut uutta maaperää tässä rotusorron maassa. — OL.

Uzbekistanissa uusia suuria kultalöydöksiä

Kaivostoimikunta uudessa kultalöydöksessä Uzbekistamissa on aloitettu. Neuvostoliiton asiantuntijoiden mukaan kysymyksessä on suurimmat kultalöydökset koko Neuvostoliitossa, kertoo englantilainen uutistoimishto Comtel.

Kultaa on löydetty useissa osissa Uzbekistanissa. Tämä tukee asiantuntioiden käsitystä, että Neuvostoliiton alueella Keski-Aasiassa on runsaasti kulta-esiintymiä, joilla on huomattavaa kaupallista arvoa, kertoo Comtel.

Neuvostoliitto myi Lontoossa kultaa tammikuussa 51,2 miljoonan punnan arvosta. Ranska oli edelleen suurin kullan ostaja Lontoon markkinoilla. Kullan lopullisena määräpaikkana Lontoon markkinoilla oli edelleen Ranska, minne vietiin kultaa kaikkiaan 39,7 miljoonan punnan arvosta.

Tashkentin sopimus kantaa hedelmää

Intian ja Pakistanin kesken on solmittu Rawalpindissa Pakistanissa uusi 5-vuotinen kauppasopimus sekä sopimus taloudellis-teknisestä yhteistyöstä. Asianomaisten maiden kauppavaihto oli vuonna 1964 vähän yli 190 miljoonaa ruplaa. Uuden sopimuksen vuosivaihto tulee nousemaan noin 1.000 miljoonaan ruplaan. Taloudellinen ja tieteellistekninen yhteistyö tulee koskemaan kaikkia asianomaisia maita kiinnostavia aloja. Sekä lännen että idän tarkkailijoiden mielestä Neuvostoliiton avustuksella syntynyt Tashkentin sopimus Intian ja Pakistanin kesken on sensaatiomaisen nopeasti tuonut näkyviä ja konkreettisia tuloksia asianomaisten maiden suhteiden kehityksessä.

LENTÄEN SUOMEEN

MIES JA VAIMO VOIVAT

SÄÄSTÄÄ YHTEENSÄ

$174.80

PÄÄPISTEENÄ **HELSINKI**

VERRATTUNA JET SÄÄSTÖLUOKAN EDESTAKAISHINTOIHIN KÄYTTÄMÄLLÄ

ICELANDIC AIRLINES'IA

ALHAISIMMAT LENTOLIPPUHINNAT EUROOPPAAN SÄÄNNÖLLISESTI TOIMIVISTA LENTOYHTIÖISTÄ

Käyttäkää hyväksenne Icelandic'in alhaisia säästösesonkihintoja, jotka ovat voimassa toukokuun 21. päivään saakka. Lentoloppunne Skandinavian avainkaupunkeihin ja muihin Euroopan maihin maksaa huomattavasti vähemmän kuin jet säästöluokassa. Säästäkää riittävästi voidaksenne viipyä perillä kauemmin sekä nähdäksenne ja nauttiaksenne enemmän. Muistakaa, että Icelandic'in hinnat ovat aina alhaisimmat, kautta vuoden . . . riippumatta siitä lennättekö yhteen suuntaan tai edestakaisin. Ja perillä voitte viipyä niin kauan kuin haluatte, jopa kokonaisen vuoden.

Lisäksi lennätte mukavan tilavasti nopeilla uusilla Rolls-Royce 400 Jet Prop koneilla ja "pitkän matkan" DC-6B-koneilla. Lämpimät ateriat, juomat ja välipalat "talon puolesta" jokaisella lennolla. Matkatoimistostanne saatte nyt täydelliset yksityiskohtaiset tiedot pyytäessänne.

* VIERAILKAA ISLANNISSA . . . maailman tuoreimmassa matkailulöydössä matkallanne. Vertaansa vailla oleva, kaikki kustannukset kattava 24 tunnin pysähdys maksaa vain $15.00 toukokuun loppuun saakka. Pyytäkää esittelylehtinen.

NEW YORKISTA: ISLANTIIN — NORJAAN — TANSKAAN — RUOTSIIN — SUOMEEN — ENGLANTIIN — SKOTLANTIIN — LUXEMBURGIIN

Käyttäkää näitä Icelandic'in lentosatamia — ja säästäkää matkallanne kaikkialle Eurooppaan ja kauemmaksikin.

Alhaisten Atlantin lentohintojen ESITAISTELIJA

ICELANDIC AIRLINES LOFTLEIDIR

610 Fifth Avenue (Rockefeller Center), New York 20 • PL 7-8585

NEW YORK • CHICAGO • SAN FRANCISCO

PYYTÄKÄÄ POSTITSE ESITTELYLEHTINEN XF

AMERICAN EXPRESS-YHTIÖN CREDIT CARD HYVÄKSYTÄÄN

(10—24)

OPTOMETRISTI
L. Y. Lacourciere
B.A., O.D.
Puh. 674-5156 — kotiin 673-2674
36 ELM ST. EAST YLÄK.
SUDBURY ONTARIO

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Putkitus-, lämmitys-, pelti- ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

AUTO- JA TROKI-

JOUSIEN PALVELU
- KAARRETAAN
- KORJATAAN
- EKSPERTTITYÖ
- NOPEA PALVELU

WOROBECK Spring Service
Puh. 675-8492
118 Regent St. S. Sudbury

LAITTEIDEN KORJAUSTA
- Ketjusahoja
- Ulkolaitamoottoreita
- Ilmajäähdytteisiä moottoreita
- Westinghouse sähkölaitteita ja televisioita
- Propane-kaasua

Jäähdytyslaitteita koteihin ja liikelaitoksiin

MASSEY SALES & SERVICE CENTRE
LAITTEIDEN MYYNTI JA HUOLTO
E. N. MacDonald, omist.
Puh. 869-1671, Espanola, Ont.

Maaliskuun loppuun mennessä, ennen myyntiveron nousua
OTOLLINEN AIKA OSTAA
Kroehler
istuma-, makuuhuoneen- ja keittiön laatukalustoja
★
Moffat ja Westinghouse sähkölaitteita
ym. alamme laatutuotteita
★
HELPOT VÄHITTÄIS-MAKSUEHDOT
GEORGE SPENCER FURNITURE
147 Lorne St. S. Sudbury
Paljon ilmaista parkkeeraustilaa
(10—15—19—22)

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Musiikkiväen kevätkonsertti Finnish haalilla sunnuntaina, maaliskuun 13 pnä kello 7 illalla.

Alerts-Visan kokous Finnish haalilla torstaina, maaliskuun 10 pnä, kello 8 illalla.

Työn Puiston mainio sauna avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—1 ip.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjasta

Sofia Herranen, Beaver Lakelta on lahjoittanut $2.00 Sudburyn seudun kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi. CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää sulimmat kiitoksensa lahjoituksesta.

Kevätbingo maalisk. 17 pnä

Koska on kevään tuntua ilmassa niin se myös vaikuttaa eloisasti ihmisiin. Siksipä menemme iltaa viettämään ja bingoa pelaamaan Finnish haalille ensi torstaina, tk. 17 pnä. Voittojen jakelu alkaa kello 7.30 illalla. Tämän lystin toimeenpanevana voimana ovat urheiluseurat Alerts-Visa.

Hyviin tapoihin kuuluu hyvät voitot ja niihin vielä "rapioita" päälle, että peli-innostus ja mieliala on korkealla.

Niinkuin tiedämme on urheiluseurojemme toimenpiteillä aina jokin määrätietoinen tarkoitus. Niin myös tällä bingotilaisuudella, sillä siitä kertyvät varat käytetään nuorisomme matkakuluihin mentäessä ensi kesän suurjuhliin Port Arthuriin.

Passi yliopiston arvokkain urheilija

Toronto. — Monipuolisena ja hyvänä urheilijana tunnettu Ward Passi, Toronton yliopistosta, palkittiin alkuviikolla George M. Biggsin pokaalilla.

Mainittu pokaali annetaan vuosittain Toronton yliopiston sille opiskelijalle, "joka on antanut suurimman panoksen yliopiston urheilulle johdon, urheiluhengen ja urheilutulosten kannalta katsoen.

Sudburysta kotoisin oleva 22-vuotias Passi läpäisee tänä keväänä mainitussa yliopistossa poliittisen tieteen ja ekonomian oppikurssin, mutta voi kuitenkin palata vielä ensi vuonna yliopistoon.

Hän on ollut yliopiston jääkiekkojoukkueen yksi huomatuin peluri. Tätä ennen hän sai tri William Dafoen pokaalin, mikä annetaan vuosittain yliopiston arvokkaimmalle jääkiekkopelurille.

Biggs ja Dafoe pokaalien lisäksi Passi sai joulun aikana oppikoulujen MYP-palkinnon jääkiekkoilusta Bostonissa.

— Suomen kokoomuksen vaalilause:

"Kokoomus — varma valinta" on kansan suussa käynyt seuraavaksi:

Valitse kokoomus — varmaan valitat.

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Odotettu juhla Finnish haalilla sunnuntaina, 13 p.

Koko illan konsertti, missä esiintyy 21 vuotta yhtä mittaa toiminut sekakuoro Sävel sekä mies- ja naiskuoro, ynnä Melody- ja Haitariorkesteri sekä erinäisiä yhtyeitä ja yksilöitä, on täällä nikkelialueella poikkeuksellinen merkkitapaus.

Tällainen erikoinen musiikkijuhla, jonka tapaista musiikin ystävät ja kannattajat eivät valitettavasti kyllii saa nähdä tämän jälkeen ennen kuin vasta ensi vuonna, on Finnish haalilla sunnuntaina, maaliskuun 13 päivänä, alkaen kello 7 illalla.

Hyvä on tietenkin että rohkaistaan musikaalisen toiminnan harrastajia hyvällä kannatuksella, mutta vielä tärkeämpää on se, että emme sivuuta tätä todella ainutlaatuista kulttuuritapausta täkäläisten kansalaistemme keskuudessa, mistä on niin paljon ja hyvää saatavissa kaikille musiikin ystäville.

Pääomamenojen 5-v.-suunnitelma jäi pöydälle

Kaupunginvaltuusto kieltäytyi tiistaisessa kokouksessaan hyväksymästä kontrollilautakunnan ehdotusta pääomamenojen 5-vuotissuunnitelmaksi sillä perusteella, että tämä 14 sivua käsittävä asiakirja oli jaettu valtuuston jäsenille vasta 7 minuuttia ennen kokouksen alkamista.

Muun lisäksi tämä kielteinen päätös tarkoittaa, että kaupungin virkailijat eivät voi mennä asian johdosta maakuntahallituksen kunnallislautakunnan edustajain puheille maaliskuun 17 pnä, kuten oli pari tuntia ennen valtuuston kokouksen kokoontumista sovittu.

Tänä pääomamenoarvion 5-vuotissuunnitelma tulee uudelleen valtuuston käsiteltäväksi seuraavassa kokouksessa.

Lyhyesti sanoen pääomamenojen 5-vuotissuunnitelmaan sisältyy $32,000,000 menot, josta lankeaisi tämän vuoden osaksi $6.165 450. (Alkuperäinen "arvio" tälle vuodelle oli $9,570,450, mutta kontrollilautakunta karsi siitä pois vähän yli 3 miljoonaa dollaria). Jäljellejäänestä yli 6 miljoonan dollarin erästä on $3,331,000 sellaisia pääomamenoja, mitkä tulevat kunnallislautakunnan luottorajoitussäädösten alaisiksi (aikaisemmin on tällaisia menoja hyväksytty $3,000,000 vuodessa). Loppuerä pitää kontrollilautakunta sellaisina pääomamenoja, jotka tulevat ajan mittaan maksamaan itse itsensä.

Kaivosonnettomuus vei ihmishengen

Kolmekymmentävuotias Denis Aime Beaulieu Sudburysta, kuoli maanantaina Lowphos Ore avokaivoksessa Capreolissa tapahtuneen onnettomuuden johdosta.

Kaivosvirkailijain antaman selostuksen mukaan Beaulieu oli joutunut kahden raskaan koneen — graderin ja kompressorin — väliin. Beaulieu käveli vatsastaan kiinni pitäen pois onnettomuuspaikalta ja vietiin sieltä Capreolin lääkintäkeskukseen, missä todettiin, että onnettomuuden uhri oli kuollut.

Kaisa Finnilä kuoli keskiviikkona, 9 p.

Kaisa Liisa Kyllikki Finnila (os. Ventelä), 385 Antwerp Ave. kuoli lyhyen sairauden jälkeen Sudbury Memorial sairaalassa keskiviikkoaamuna, maaliskuun 9 pnä. Hän oli 49-vuotias.

Suremaan jäi lähinnä miehensä Martti, 2 poikaa, Juhani ja Kalevi kotona; 3 tytärtä, mrs. Eero Koskiniemi Levackissa, mrs. Orvo Latva-Aro Sudburyssa ja Eila Finnila kotona sekä 3 lastenlasta täällä ja 2 veljeä Suomessa.

Edesmennyt mrs. Finnila on syntynyt Kaljajoella, Suomessa, mistä hän tuli Sudburyn seudulle kahdeksan vuotta sitten.

Mrs. Finnila haudataan Lougheedin hautaustoimistosta Park Lawn talvihautaan lauantaina, maaliskuun 12 pnä kello 11 ap. Hautausseremonian suorittaa pastori E. Pyykkonen

Kuollut
KAISA LIISA KYLLIKKI FINNILÄ
(OS. VENTELÄ)

kuoli Sudbury Memorial-sairaalassa keskiviikkoaamuna, maaliskuun 9 pnä 1966, ollen 49 vuoden ikäinen.

Lähinnä suremaan jäi miehensä Martti Finnilä, 385 Antwerp Ave., Sudbury, kaksi poikaa, Juhani ja Kalevi kotona, kolme tytärtä, Eila kotona, mrs. Eero (Maija) Koskiniemi Levackissa ja mrs. Orvo (Anna-Liisa) Latva-aro Sudburyssa sekä kolme lastenlasta ja kaksi veljeä, Tuomas ja Arvo Suomessa.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 62 Eyre St. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista lauantaina klo 11 aamäpäivällä Park Lawn hautausmaahan. Ystävät voivat käydä katsomassa jälkeen 7.30 ip. perjantaina.

Suoalueesta uusi puisto ja golf-kenttä

Insinööri Thomas W. Kierans esitti maanantai-iltana maamme satavuotisjuhlan yhteydessä toimivalle kaupungin kaunistamiskomiteallle ehdotuksen, jonka mukaan Ramsay-järvestä etelään laskevan Lily puron ja Trout-järvestä edellämainittuun liittyvän Trout-puron ympäristön suomaa voitaisiin kuivata niin, että sen tilalle tulisi puistoalue tennisratoineen ja golf-kenttineen.

Kieransin ehdotus on jo kolmas suunnitelma mainitun suoalueen kuivaamiseksi.

Ensimmäisenä esitetyn suunnitelman mukaan olisi tämä alankoalue korotettu täytemaalla. Sen hinta olisi ollut $250,000. Toisen suunnitelman mukaan olisi ruopattu Lily purosta täytemaata niin että purosta olisi tullut "pieni järvi". Sen hintalappuna oli $100,000.

Kieranin suunnitelman mukaan toteutettaisiin viimeksimainittu suunnitelma $27,000 hinnalla, mihin ei kuitenkaan sisälly pohjoisosan maan hankintaa. Yleisesti puhuen Kieransin suunnitelma edellyttää, että täytemaata otettaisiin Lily-purosta sen pohjoisrannalta ja itse puroa siirrettäisiin vähän pohjoiseen. Mainittu puro juoksee nyt ko. suoalueen keskuksen läpi. Tämän uusimman suunnitelman mukaan siirrettäisiin Trout-puro suomaan eteläreunaan (Lockerbyn puoleiselle reunalle) mistä se virtaisi Lily puroon Regent-kadun (maantie No. 69) sillan luona. Pumppujen avulla laskettaisiin veden tasoa niin paljon, että nykyinen suokasvullisuus kuolisi ja niin saataisiin 50 eekkerin alaa puistomaata.

Kellojensoitto pappien Vietnam-vastalause

New York. — Kolme pappia, jotka edustavat katolista, protestanttista ja Mooseksen uskontoa aloitti keskiviikkona kellojen soiton vanhassa New Yorkin Pyhän Markuksen kirkossa lähellä YK:n rakennusta vastalauseena verenvuodatukselle Vietnamissa. He kuuluvat kolmen järjestöön, jonka nimenä on "Vietnamin tilanteesta huolestuneet papit".

Eräs omalaatuisen mielenosoituksen toimeenpanijoista, pastori Richard Neuhaus ilmoitti, että Pyhän Markuksen kirkon kellojen soitto "symbolisoi meidän kehoitustamme saada aikaan rauha Vietnamissa. Me vaadimme, että sotilaallisten keinojen käyttämisestä on luovuttava ratkaistaessa ihmiskunnan pulmakysymyksiä".

Neuhaus ja hänen kumppaninsa ovat lähettäneet kaikille uskonnollisille järjestöille kehotuksen liittyä heidän vastalauseeseensa.

Kaksi naistenpäiväpyhää Neuvostoliitossa

Moskova. — Maanantaita ja tiistaita maaliskuun 7-8 päivää vietettiin Neuvostoliitossa palkallisina juhlapäivinä. Puoli vuotta sitten hallitus päätti antaa erityisen tunnustuksen naisten työlle julistamalla työväenliikkeen vanhan juhla- ja taistelupäivän maaliskuun 8. palkalliseksi juhlapäiväksi. Tänä vuonna kansainvälistä naistenpäivää vietetään ensimmäisen kerran palkallisena vapaapäivänä. Lisäksi hallitus päätti siirtää sunnuntain maanantaiksi. Näin muodostuu kevättalvien pitkien viikkojen keskelle kaksi vapaapäivää.

Kansainvälisen naistenpäivän valmistelut ovat käynnissä kaikkialla Neuvostoliitossa. Jokaisessa tehtaassa, virastossa ja oppilaitoksissa muistetaan laitoksen naistyöntekijöitä lahjoin, puhein ja kukkasin. Meidän äitienpäivämme tavoin kansainvälisenä naistenpäivänä käsitellään naisten merkitystä uuden sukupolven kasvattajana, mutta päähuomio kohdistetaan kuitenkin heihän yhteiskunnalliseen ja tunnolliseen toimintaansa. Täten juhlista saa ennen kaikkea osansa jokainen lähes 40 miljoonasta naisesta, jotka ovat Neuvostoliiton kansantalouden palveluksessa. Naispuolista väestöä on Neuvostoliitossa kaikkiaan 124,5 miljoonaa eli 54,3 pros. Naisten keski-ikä on Neuvostoliitossa huomattavasti korkeampi kuin miesten eli 73 vuotta.

Suomen Rauhanpatsas valmistelun alaisena

Helsinki. — Taiteilija Renvall valmistelee parhaillaan pronssista rauhanpatsasta, josta tulee noin viiden metrin korkuinen. Se on tarkoitus pystyttää keväällä 1968, jolloin tulee kuluneeksi 20 vuotta Suomen ja Neuvostoliiton välisen ystävyys-, yhteistyö- ja keskinäisen avunantosopimuksen solmimisesta.

Tasavallan presidentti ja rouva Kekkonen ovat rauhanpatsaskeräyksen suojelijoita. Patsaan sijaintipaikan määrää Helsingin kaupunki, jonka edustajat ylipormestari Lauri Aho ja kaupungin suunnitteluviraston päällikkö arkkitehti Aarne Ervi ovat mukana Rauhanpatsastoimikunnassa.

Ulkoministeri Karjalainen mainitsi mm.:

Julkisuudessa on näkynyt jonkin verran keskustelua siitä, miksi ei ole järjestetty kilpailua rauhanpatsasluonnoksesta. Koska tarkoitus on patsas pystyttää keväällä 1968, jolloin on kulunut 20 vuotta Suomen ja Neuvostoliiton välisen ystävyys-, yhteistyö- ja keskinäisen avunantosopimuksen solmimisesta, tultiin tulokseen, että aikaa ei ole riittävästi tällaisen järjestämistä varten. Sitä paitsi Essi Renvalin patsas on sen jo saaman kansainvälisen julkisuuden takia sopiva rauhanpatsaaksi. Tämä rauhanpatsas ei toivottavasti jää ainoaksi. Seuraavia rauhanpatsaita valmistettaessa voidaan varmaankin julistaa kilpailu ja käyttää hyväksi aloitteita.

Jokainen rauhanpatsaskeräykseen osallistuja tulee saamaan kansion, jossa on patsaan kuva ja luettelo Rauhanpatsastoimikunnan jäsenistä. Toimikuntaan kuuluvat kaikki eduskunnan puhemiehet, kaikkien eduskuntaryhmien puheenjohtajat ja huomattava määrä maan talous-, kulttuuri- ja yhteiskuntaelämän johtavia edustajia puoluepoliittisista katsomuksista riippumatta.

Toivomme, että alkaneen keräyksen välityksellä rauhanpatsaan pystyttämiseen osallistuvat mahdollisimman monet suomalaiset. Silloin tämä aloite täyttää tarkoituksensa. Saamme patsaan aikaan ja samalla teemme tunnetuksi rauhanomaisen rinnakkaiselon hengen merkitystä sekä maamme vilpitöntä halua kaikkien tavoin toimia rauhantahdon vahvistamiseksi tässä levottomassa maailmassa. — (SM)

"Rikos ei kannata"

Monte Cristo on pieni saari Välimeressä ja tämä nimi on tullut tutuksi Aleksandre Dumasin kirjasta jossa hän kertoo Monte Criston kreivistä.

Mainitulla kreivillä ei kuulemma ole mitään esikuvaa todellisuudessa. Ainakaan sellaista ei ole saatu selville. Sensijaan samanlaista kaksoiselämää viettävä henkilö on todettu olleen sen ajan Ranskassakin. Yksi heistä oli Franco's Villocq, joka oli samanaikaisesti sekä Pariisin poliisipäällikkönä että rosvojoukkueen johtajana. On selvää, että tällainen toiminta on tuottoisaa ja turvallista joukkueelle, joka voi olla varma, että kiinni joutuessaankin rötöksestä pääsee pelkällä pidätyksellä, joka peruutetaan tuotapikaa.

Sellainen oli tämä Villocq. Hän syntyi Arrasissa v. 1775 ja aloitti rikollisen uransa varastamalla leipuri-isältään 200 frangia. Siitä alkoi sitten seikkailurikas ja vaarallinen elämä, joka johti suureen loistoon ja viimein sureen kurjuuteen.

Hän joutui moniin kaksintaisteluihin ja joutuipa hän kahdeksi vuodeksi kaleereillekin. Sieltä palattuaan hän pyrki Pariisin poliisiprefektin palvelukseen, pääsi ja kohosi lopulta poliisimestariksi. Vuosikausia hän toimi tässä virassa menestyksellisesti, mutta jouti toki vihdoin kiinni, vaikka saikin siten sensaatiomaisessa oikeudenkäynnissä vapauttavan tuomion. Päinvastoin hän sai toiminnastaan paljon kiitosta ja jopa kuningas otti hänet vastaan.

Villocqin viimeiset vuodet sensijaan eivät olleet yhtä loistelijaita. Vaikka hän toiminnallaan olikin saanut haalituksi melkoisia rikkauksia, ne kuitenkin hupenivat maailman tuuliin ja niin hän eli viimeiset vuotensa suuressa puutteessa. Hän kuoli Brysselissä vuonna 1857. Monte Criston kreivi oli ilmestynyt romaanina 13 vuotta aikaisemmin.

— Nyt on toiminnan hetki, herrat. Kaikki kaupunkiuudistuksesta saatavissa olevat rahat sivuuttavat meidät, jos emme työnnä olkapäillämme pyörää ja ryhdy järjestämään kurjalistokorttelien uudelleen rakentamista.

SUOMEN UUTISIA

Helsinki. — (Suomi-Seura):

SUOMEN SUURKISAT ENSI KESÄNÄ

Tasan kolme kuukautta on aikaa ensi kesän suureen joukkourheilujuhlaan, Suomen Suurkisoihin 1966, todettiin Suurkisojen järjestelytoimikunnan taholta torstaina (3.3.) Helsingissä järjestetyssä tiedotustilaisuudessa. Kesäkuun 3 pnä alkavissa kisoissa nähdään 60,000 osanottajan voimalla kokonaisuutena tyhjentävä läpileikkaus maamme urheilutoiminnasta. Suurkisojen aikana esittäytyy kilpailuihin ja näytöksiin yli kolmekymmentä urheilumuotoa ja lajia. Maaotteluita on useita ja kansainvälisiä kilpailuja paljon. (US)

SUOMALAISYHTIÖ TOIMITTAA PAPERIKONEEN E-VIETNAMIIN

Kovan kansainvälisen kilpailun jälkeen toimittaa suomalainen A. Ahlströn Osakeyhtiö täydellisen hienopaperikoneen Saigoniin Etelä-Vietnamiin. Kysymyksessä olevan kaupan, joka allekirjoitettiin jo joulukuussa, saatiin neuvotteluissa mukana olleilta amerikkalaiselta osapuolelta lopullinen vahvistus äskettäin. Tällaisen koneen hinta on 3. 2-4.8 milj. markkaa lisälaitteista riippuen.

Paperikone valmistaa renshi-tyyppistä rukouspaperia sekä erilaisia ohuita kirjoitus- ja painopaperilaatuja. Raaka-aineena on pääasiassa bagasse eli sokeriruo'on jäte. (HS)

Suu- ja sorkkatautia Ruotsissa

Tukholma. — Ruotsin viranomaiset määräsivät maanantaina Malmöhusin läänin navetat eristettäviksi ja maidon pastöroinnin tehostettavaksi alueen meijereissä sen vuoksi, että suu- ja sorkkatautia todettiin Lundin lähistöllä olevan Norra Nöbbelövin tilan karjassa.

Tartunnan saanut karja — 25 nautaa ja viitisenkymmentä sikaa — teurastettiin maanantaina ja kaivettiin maahan kaivinkoneella.

Norra Nöbbelövin tilaa kolmen kilometrin säteellä ympäröivien muiden tilojen nautakarja rokotettiin. Pelätyn virussairauden epäillään levinneen kahdeksan muun tilan karjaan, jonka keskuudessa on havaittu epäilyttäviä tapauksia.

Vielä ei ole pystytty tarkoin selvittämään, millä tavoin epitraati on päässyt leviämään Ruotsiin Tanskasta, mutta nämä maat ovat vilkkaassa kanssakäymisessä keskenään, ja suu- ja sorkkatauti voi levitä niin hyvin ihmisten kuin villien sorkkaeläinten välityksellä. Erään teorian mukaan tämä voi tapahtua myös muuttolintujen välityksellä.

Uutistoimisto RB ilmoittaa Kööpenhaminasta että suu- ja sorkkatautirokotusten vaikutukset alkavat näkyä Etelä-Själlandissa, jossa uusia sairaustapauksia karjan keskuudessa ei ole ilmennyt.

SUOMESSA OLLAAN VARPAILLAAN

— Olemme koko ajan varpaillaan, totesi osastopäällikkö Eino Huhtala maatalousministeriöstä kuultuaan Ruotsin suu- ja sorkkatautitapauksesta.

— Me emme ole vielä saaneet virallista ilmoitusta Ruotsista, mutta siitä huolimatta olemme koko ajan varuillamme kuten aina, sanoi Huhtala.

Maatalousministeriöstä huomautettiin vielä, että meillä on jo ennakolta täysin valmiit suunnitelmat tällaisten tapausten varalta. (STT)

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

Joseph P. Thompson
(1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
132 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
R. DAVISON, johtaja
WA. 1-3971 — WA. 1-1793

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
695 BAYVIEW AVENUE
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

Kiinteistövälittäjä
ROLF HEYNO
REALTOR
2101 Yonge Street
(Eglintonin kohdalla)
Puhelin HU 9-4988
Canadian Association of Real Estate Boards ja Toronton Real Estate Boardin jäsen.

SUURELLA ALENNUKSELLA
"UUSI NAINEN"
JULKAISUN
viime vuoden
IRTONUMEROITA
No. 7, 8, 9, 10 ja 11
Ainoastaan 30c kpl.
ynnä 5c postikuluja postitse tilattuna
★
"Neuvostoliitto"
KUVALEHDEN
viime vuoden numeroita
ainoastaan 15c
ynnä postikulut 7c postitse tilattuna
Vapaus Publishing Company Limited
BOX 69 SUDBURY, ONT.

KUOLLUT

Valentin Rintamäki

kuoli Sudbury Memorial-sairaalassa keskiviikkoiltana, maaliskuun 9 pnä 1966, ollen 71 vuoden ikäinen.

Lähinnä suremaan jäi, veljensä Isaac Rintamäki ja veljenpoika Asseri Rintamäki Suomessa.

Vainajä lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 62 Eyre Street. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista lauantaina kello 2 iltapäivällä Park Lawn hautausmaahan.

Ystävät voivat käydä katsomassa perjantaina jälkeen klo 7 illalla.

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksulla. Automaattinen öljypalvelumme takaa että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 675-5647
54 ELM ST. W. SUDBURY

JENSEN'S BUILDING CENTRE
1716 Regent St. S. — Puhelin 674-2722 — Sudbury
HALLIDAY TALOJA, KESÄASUNTOJA JA AUTOVAJOJA
Suosittuja Kyanize maaleja halvalla
TEEMME RAKENNUKSIEN UUDISTUKSIA JA KORJAUKSIA — KUSTANNUSARVIOT VAPAASTI

TILATKAA VAPAUS!

Hääkutsu

Ystävällisesti kutsumme sukulaisia ja ystäviä saapumaan tyttäremme

SHEILAN
ja
KAUKO MANNISEN

vihkiäisiin St. Matteuksen kirkkoon, 264 Mackenzie St., Sudbury, Ontario, huhtikuun 9 pnä 1966, kello 2 iltapäivällä ja häätilaisuuteen Beaver Laken haalilla kello 8 illalla.

ANNI JA NIILO KAUTIAINEN,
397 Melvin Ave., Sudbury, Ontario